

Тернопільський національний економічний університет
Юридичний факультет
Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Дашкевич Володимир Ярославович

**"Комунікації органів місцевого самоврядування із засобами масової
інформації" / " Communications between local government administrations and
mass media "**

спеціальність: 029 – Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
магістерська програма – Документознавство та інформаційна діяльність

Магістерська робота

Виконав студент групи ДІДм-21
В.Я. Дашкевич

Науковий керівник:
д.пол.н., професор
М.В. Лазарович

Магістерську роботу допущено
до захисту:

« ____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ **О.Є. Гомотюк**

ТЕРНОПІЛЬ - 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАЦІЙНА РОБОТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	7
1.1. Модель комунікації на рівні місцевих органів влади.....	7
1.2. Організація діяльності інформаційного підрозділу органу місцевого самоврядування.....	16
1.3. Інформація, яка підлягає оприлюдненню органом місцевого самоврядування та інформація з обмеженим доступом	21
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	27
РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ.....	30
2.1. Структура інформаційного підрозділу органів місцевого самоврядування.....	30
2.2. Газети, інформаційні випуски в місцевих громадах	37
2.3. Новітні комунікації органів місцевого самоврядування.....	46
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	52
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ.....	55
3.1. Європейський досвід використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах.....	55
3.2. Напрямки удосконалення використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах.....	63
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3	71
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	77

ВСТУП

Розвиток інформаційних комунікацій у новостворених органах місцевого самоврядування (ОМС) є надзвичайно важливим чинником для розвитку громади. Весь спектр створення контенту вимагає наукового підґрунтя з різних точок зору. З розвитком інтернет-технологій ІТ-фахівцям ОМС стало набагато легше інформувати мешканців про важливі проблеми. Зокрема, окремі більш сучасні громади для зручності використовують офіційні веб-сайти або соціальні мережі. Але досить часто відповідальні за інформаційне висвітлення діяльності ОМС, не можуть знайти сучасну літературу про те як створювати відповідний інформаційно-аналітичний контент для громади. Для багатьох органів місцевого самоврядування використання онлайн-форм спілкування є новим та незвичним. Через відсутність потрібної технологічної освіти для фахівців місцевого самоврядування, використання сучасних засобів масової комунікації, онлайн-каналів розповсюджених для офіційних соціальних веб-сайтів, їхні сторінки в соціальних мережах не дуже інформативні.

Оскільки реформа децентралізації влади діє в Україні досить недавно, то праць, присвячених саме інформаційній політиці в ОТГ існує зовсім мало. Втім, комунікації органів місцевого самоврядування із засобами масової інформації вже досліджували: Арістова Ірина Василівна, Здоровега Володимир Йосипович, Машкаров Юрій Григорович, Макаренко Євгенія Анатоліївна, Мельник Алла Федорівна, Піскорська Галина Андріївна, Почепцов Георгій Георгійович, Рижков Микола Миколайович, та інші.

Актуальність дослідження. З моменту початку реформи децентралізації в Україні у 2014 році інформаційні підрозділи сільських та міських рад зосередили свою увагу на якісному та неупередженому представленні поточних подій. Децентралізація дозволила делегувати значну частину повноважень, обов'язків та ресурсів місцевим органам влади від

органів виконавчої влади. Тому сільські та міські ради, які є осередками об'єднаних територіальних громад, мали змогу організувати власні засоби масової інформації (ЗМІ), зокрема громади, які отримували всі кошти, передбачені на децентралізацію бюджету та перехід на прямі відносини з Міністерством фінансів України. Так, вони можуть фінансувати засоби масової інформації із власного бюджету, щоб оприлюднити інформацію.

Звичайно, добре обізнана громада здатна краще сприймати та інтерпретувати рішення місцевих органів влади та усунути зайві непорозуміння та звинувачення з боку державних чиновників. З цією метою найбільш зручними засобами є засоби масової інформації, такі як листівки, оголошення та інформаційні бюлетені, бюлетені чи газети.

Об'єкт дослідження – комунікації із засобами масової інформації в органах місцевого самоврядування.

Предмет дослідження – налагодження комунікації між органами місцевого самоврядування із засобами масової інформації.

Мета роботи – дослідити зв'язок комунікації між органами місцевого самоврядування із засобами масової інформації.

Завдання наукової роботи зумовлені її метою і передбачають:

1. Розглянути модель комунікації на рівні місцевих органів влади.
2. Показати необхідність дослідження ОМС, у чому полягає інформаційна робота будь-якої місцевої громади, та яка інформація підлягає оприлюдненню органами місцевого самоврядування;
3. Визначити процес організації діяльності інформаційного відділу в ОМС та заборону публічного поширення інформації з обмеженим доступом;
4. Дослідити організацію діяльності інформаційного підрозділу органу місцевого самоврядування;
5. Показати напрямки удосконалення використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах

Методи дослідження:

1.Спостереження (визначити, як і в яких засобах масової комунікації найкраще подавати інформацію про життєдіяльність органів місцевого самоврядування);

2.Порівняння (порівняння різних засобів комунікації, які можна використовувати для інформування, в органах місцевого самоврядування);

3.Аналіз (масової комунікації для дієвої співпраці влади і громади; вивчення аудиторії ЗМІ).

4.Моделювання (порівняння використання ОМС засобів масової інформації).

Практичне значення роботи полягає в можливості використання її результатів при аналізі сучасного стану інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування України. Провівши дослідження процесу створення інформаційних продуктів в об'єднаних територіальних громадах показано специфіку проведення інформаційної роботи місцевої громади, визначено, яка інформація має бути відкрита, а яка конфіденційна для громади. Визначення процесу організації діяльності інформаційного відділу в Тернопільській районній раді зумовило те, які інформаційні продукти можуть бути поширені в об'єднаних територіальних громадах, та які з них є найдієвіші, і хто їх повинен забезпечувати комунікаціями в апаратах ОТГ. Дослідження може використовуватися у навчальних та виробничих цілях.

Структура роботи складається зі вступу, трьох розділів, двох таблиць, шести рисунків, висновку і списку джерел літератури, що налічує 64 найменування.

У першому розділі роботи розглянуто інформаційну роботу органів місцевого самоврядування, досліджено моделі комунікації на рівні місцевих органів влади. Висвітлено яка інформація підлягає та не підлягає оприлюдненню органом місцевого самоврядування.

Другий розділ наукової роботи присвячено використанню інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах.

Здійснено аналіз структури відділу інформаційно-аналітичної роботи Тернопільської районної ради. Проаналізовано форми роботи зі ЗМІ, які широко практикуються органами місцевого самоврядування Тернопільської районної ради. Показано роботу щотижневої газети Тернопільської районної ради «Подільське слово».

У третьому розділі проаналізовано напрямки удосконалення інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах з урахуванням європейського досвіду. Висвітлено переваги використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах з урахуванням Європейського досвіду. Висвітлено напрямки удосконалення використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах.

РОЗДІЛ 1. ІНФОРМАЦІЙНА РОБОТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1.1. Модель комунікації на рівні місцевих органів влади

Сьогодні актуальними є проблеми комунікації на рівні місцевих органів влади (надалі МОВ), адже саме на місцях забезпечується конституційне право громадян на інформацію. Саме там проходить налагодження контакту влади із цільовою аудиторією населення, узгоджено надання публічних послуг із вимогами громадян, здійснюється контроль якості цих послуг та оперативно реагують на зміни в інформаційному просторі.

Головним завданням МОВ є надання:

- публічних,
- громадських,
- муніципальних,
- соціальних,
- адміністративних

- управлінських та інших послуг для населення із метою забезпечити задоволення його потреби в різних сферах життєдіяльності. Виконання даних завдань, у свою чергу, вимагає належного комунікативного забезпечення. Саме комунікація та інформація виступає головною моделлю процесу надання послуг.

В практиці і теорії державного управління поняття “комунікація” і “управління” пов’язана із поняттям “інформація”. “Організація, чи будь-яка інша галузь людської діяльності, не може здійснювати діяльність без комунікації, відповідно і комунікація не існуватиме без відповідної інформації. Якщо розглядати комунікацію як процес, то інформація – це все те, що передано в ході даного процесу” [29, с.28]. Відповідно суть комунікативної діяльності не можна збагнути без формулювання поняття що таке інформація.

З точки зору державного управління, найбільш прийнятними є аналіз інформації як способу організації управління соціальними системами.

Інформація в управлінні соціальними системами це задокументована або публічно розкрита інформація про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та навколишньому середовищі, які використовуються в управлінській діяльності (процес управління, управлінські відносини) [15, с.42].

Зазначимо наступні аспекти сутності поняття "інформація" та її ролі в державному управлінні:

- властивість інформації полягає у її здатності перекладати та відтворювати різні сигнали (або символи);
- інформація надходить від діяльності суб'єкта господарювання;
- інформація є невід'ємною частиною процесу управління;
- інформація повинна бути організована так, щоб вона була найкориснішою у виконанні своєї ролі;
- інформація як ресурс буде існувати у разі потреби;
- інформація передбачає перехід системи до нового стану, що забезпечує її перехід до конкретної мети.

МОВ до інформаційних потоків відносять таку інформацію: офіційну, розпорядче-директивну, суспільну та управлінську [28, с.39].

Термін "комунікація" в державному управлінні визначається як потік інформації; інструмент для діалогу між учасниками процесу управління; частина процесу взаємодії між урядом та громадянським суспільством. Підводячи підсумки позицій багатьох авторів, можна говорити про комунікацію як про процес двостороннього обміну інформацією між МОВ та суспільством за допомогою комунікацій, а також соціальних та комунікаційних технологій.

Комунікація включає щонайменше два суб'єкта, які постійно чи тимчасово взаємодіють. Взаємодія МОВ із цільовою аудиторією - це

постійний обмін соціальною інформацією, який відбувається через наявність комунікацій.

У системі МОВ можна виділити дві інформаційно-комунікаційні системи: внутрішню (комунікація, яка забезпечує взаємодію суб'єктів на різних рівнях управління, підрозділи, посадові особи шляхом встановлення каналів зв'язку в процесі спеціальних контактів, обміну документацією, функціонування електронного зв'язку тощо [36, с.127]) та зовнішня (комунікації МОВ з органами, що перебувають у їх повноваженні, наприклад, для районних держадміністрацій – обласні державні адміністрації, для обласних державних адміністрацій – виконавчі органи центрального рівня та різних соціальних груп).

Абстрактно, на рівні МОВ процеси комунікації створюються між декількома суб'єктами: місцевими державними адміністраціями (МДА) та підрозділами центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ), органами місцевого самоврядування (ОМС), які здійснюють повноваження, делеговані державою, та громадськістю (рис. 1.1.).

Рис. 1.1. Модель комунікації на рівні місцевих органів влади

Безумовно, поділ моделі МОВ на три групи учасників (МДА, ОМС, громадськість) дещо умовно та схематично спрощено. Список учасників реалізації органів місцевого самоврядування значно ширший. Сама система

МОВ має складну структуру, яка включає: обласні та місцеві державні адміністрації, обласні та місцеві підрозділи центральних органів виконавчої влади, область, район, місто, районні у містах, міські та сільські ради. Поняття громадськості включає окремих людей та соціальні групи, наприклад, споживачів суспільних послуг, постійних комісій відповідних рад, відділень політичних партій, рухів, громадських та релігійних об'єднань, колективів навчальних закладів, підприємств та інших установ, організації, фізичні та юридичні особи, громадяни та інші особи в Україні, засоби масової інформації, бізнес-структури тощо, тобто державні установи та групи, які впливають прямо чи опосередковано на функціонування системи МОВ.

Аналіз викладених у науковій літературі положень дає можливість визначити, що комунікативну діяльність можна розглядати і як внутрішню складову державно-управлінського процесу, і як зовнішню й внутрішню спрямовані зв'язки з громадськістю і персоналом, що вимагає своїх правил, методів, засобів, технологій. Отже, можна стверджувати, що до комунікативної діяльності МОВ відносяться три блоки завдань:

– забезпечення інформаційного обслуговування органів державної влади і органів місцевого самоврядування;

– налагодження комунікації з “внутрішніми клієнтами” – державними службовцями та посадовцями місцевого самоврядування;

– забезпечення комунікативної взаємодії із “зовнішніми клієнтами” – громадянами (населенням й інституціональними структурами громадянського суспільства).

Аналіз нормативно-правових актів у науковій літературі дозволяє констатувати, що комунікаційну діяльність можна розглядати не тільки як складову державно-управлінського процесу, а також зовнішню та внутрішню орієнтоване спілкування із суспільством та персоналом, що вимагає використання власних принципів, методів, заходів та технологій.

Багато експертів зосереджуються на ролі інформаційної діяльності в державному управлінні. За словами В.А. Мойсей "уряд у публічній сфері безпосередньо пов'язаний з інформаційною діяльністю, і його якість залежить не тільки від ефективності уряду, але і від його безпеки [34, с.18]. Відповідно до ч. 1 ст. 12 Закону України "Про інформацію" інформаційна діяльність – це сукупність заходів, призначених для задоволення інформаційних потреб громадян, юридичних осіб та держави. Згідно ст. 14 зазначеного Закону визначаються також види інформаційної діяльності, в яких за основу беруться інформаційні процеси, що здійснюються під час інформаційної діяльності, а саме: отримання, використання, розповсюдження та зберігання [4]. Механізм комунікаційної діяльності МОВ слід розглядати як послідовне здійснення комплексу правових та організаційних заходів, заснованих на основних принципах, цілеспрямованій орієнтації та використанні відповідних методів управління, спрямованих на задоволення інформаційних та комунікаційних потреб населення, а також організацію діяльності структурних підрозділів МОВ. Структура механізму комунікаційної діяльності виділяє чотири основні блоки: правовий, ресурсний, інформаційний, організаційний (зокрема елементи об'єкта, цілі управління, методи впливу, принципи) (рис. 1.2)

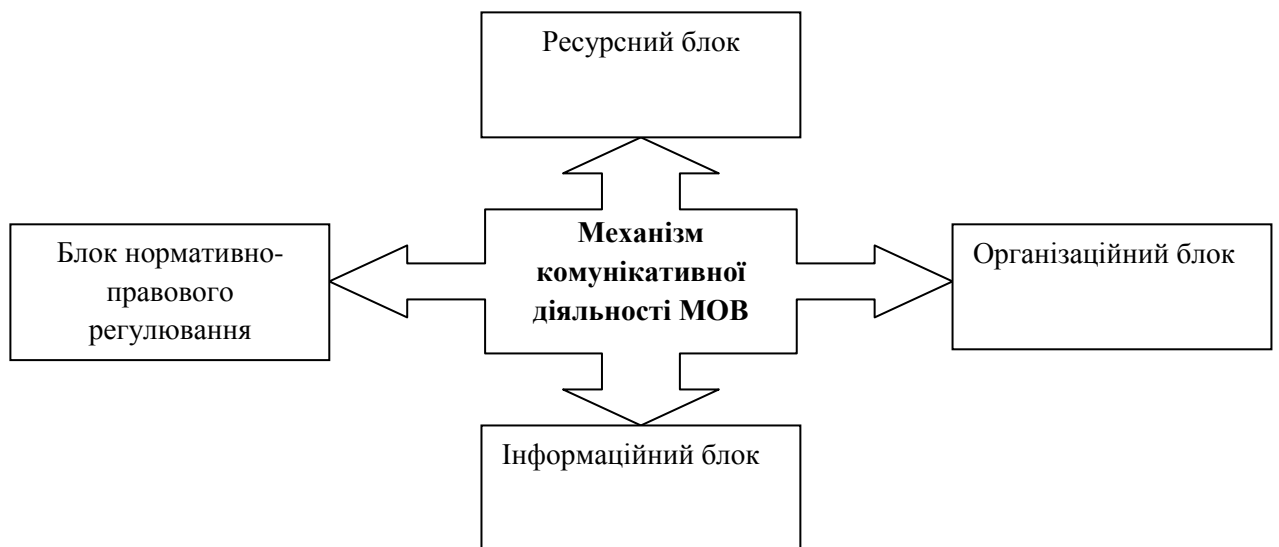

Рис. 1.2. Структурна схема механізму комунікативної діяльності МОВ

Варто зазначити, що система управління комунікаціями МОВ складається з: безпосередньо органів місцевого самоврядування (державні службовці та посадовці місцевого самоврядування, МДА, територіальні підрозділи ЦОВВ, ОМС,) та опосередковано – суспільства (населення, бізнес-структури, громадські організації, соціальні організації груп, які можуть суттєво впливати на процес прийняття рішень).

Відповідно до законодавства України про інформацію, правила щодо інформації повинні включати: гарантування права на інформацію; відкритість, доступність інформації та свобода обміну; об'єктивність, достовірність інформації; інформаційна повнота та точність; законність отримання, використання, поширення та зберігання інформації [4].

Правовий супровід комунікаційної діяльності МОВ забезпечує: повне використання засобів та форм правового впливу на суб'єкт господарювання з метою підвищення ефективності комунікації (зокрема, розробка нормативних актів, що регулюють функціонально-правові відносини у процесі задоволення інформаційно-комунікаційних потреб населення та самого МОВ, разом із правовими нормами, що містяться в внутрішні документи); державне регулювання та державна підтримка комунікаційної діяльності МОВ [11].

Організаційний підрозділ включає впорядкування, створення організаційної структури відділів МОВ з метою інформаційно-комунікаційної діяльності, безпосереднє внутрішнє організаційне управління через реалізацію функцій прогнозування, планування, організації, мотивації, контролю, координації. Згідно ст. 14 Закону України про інформацію, елементи інформаційного блоку можна класифікувати як: отримання, використання, поширення, зберігання інформації (рис. 1.3).

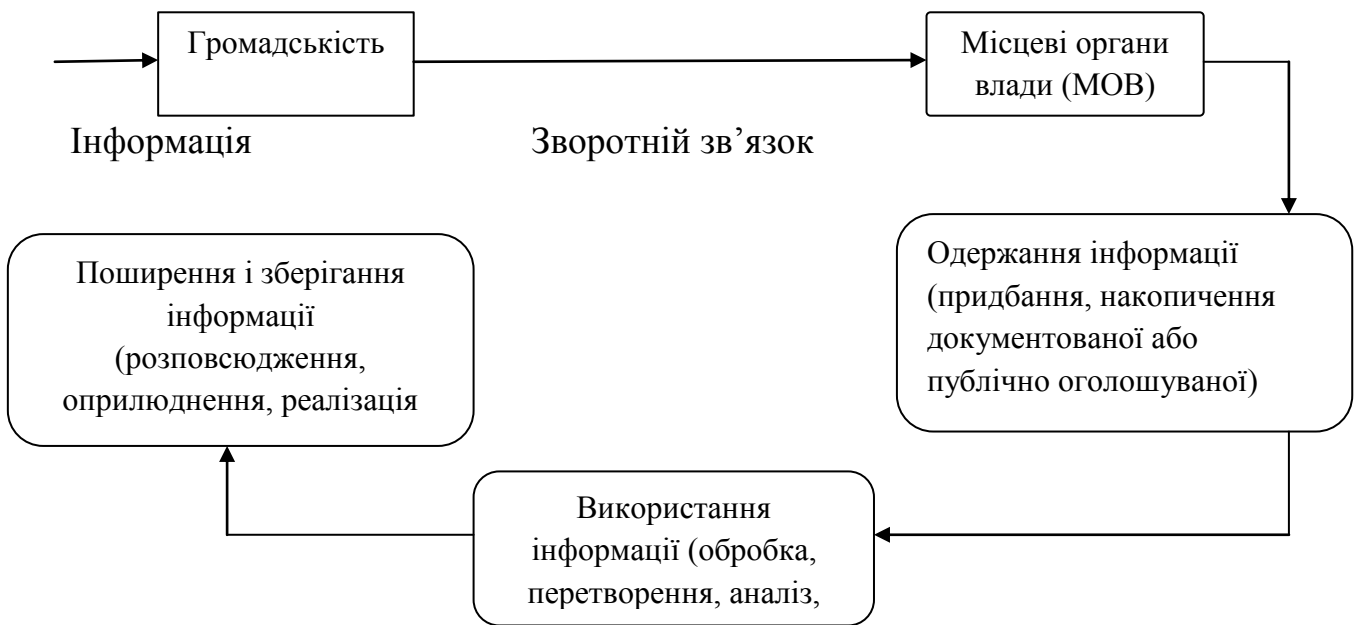

Рис. 1.3. Елементи інформаційного блоку механізму комунікативної діяльності МОВ

Існують різноманітні підходи до визначення функцій комунікацій МОВ. Так, А. Мельник, А. Васіна та Н. Кривокульська стверджують, що «здійснення комунікації в державних установах та організаціях має на меті забезпечити виконання наступних функцій: інформаційна; мотиваційна, контролююча, експресивна» [36 с. 51]. Ф. Шарков зазначає, що комунікації мають виконувати такі функції, як дослідження; планування; організація; експертні, які слідкують за оцінкою ефективності виконаної роботи та виявляють нові проблеми, які необхідно вирішити [43, с. 68]. А. Звенренцев розрізняє аналітичну та прогностичну, організаційну та управлінську, комунікаційну та інформаційну, а також консультаційно-методичну функції комунікативної діяльності [29, с.147].

Ресурсна підтримка комунікаційної діяльності МОВ включає персонал, технічну підтримку та науково-методичне забезпечення, форми, методи, технології взаємодії з іншими, підбір, розміщення, просування персоналу, їх

професійне навчання, фінансування програм розвитку комунікацій, інформаційних ресурсів (інструменти, програми, технології).

Відповідно до принципів комунікації необхідно вибрати форми, методи та технології спілкування. Слід наголосити на таких формах поширення інформації про діяльність державного управління:

- видання та розповсюдження інформаційних бюлетенів, прес-релізів, оглядів, фото-відеоматеріалів, колекцій інформації, експрес-інформації;
- організація прес-конференцій, брифінгів, політичних діалогів, теледебатів, круглих столів, прес-клубів, інтерв'ю з керівниками органів державної влади;
- підготовка та проведення теле-та радіопрограм;
- забезпечення публікацій (виступів) у ЗМІ начальниками чи іншими відповідальними працівниками органів державної влади;
- створення архівів інформації про діяльність органів державного управління;
- розміщення веб-сайтів про повноваження та його діяльність;
- інші форми поширення офіційної інформації, які не суперечать чинному законодавству [827 с. 68].

Таким чином, важливими компонентами комунікаційної діяльності МОВ є: система управління – суб'єкт управління, керована система – суб'єкт управління, мета, принципи, правове забезпечення (блок нормативних актів, про комунікаційну діяльність МОВ), організаційне забезпечення (організаційна структура управління, функції прогнозування, планування, мотивація, контроль); інформаційний процес (збір, обробка, поширення та зберігання інформації), ресурси (персонал, технології, науково-методичне забезпечення, форми, методи, технології).

Міністерство економіки зобов'язує:

- враховати специфіку району,
- структуру промислового виробництва,
- пріоритетні напрями розвитку території,
- наявність ресурсів,
- інфраструктуру економіки та забезпечення її розвитку,
- демографічні та міграційні особливості регіону тощо.

На наш погляд, специфіка комунікативної діяльності полягає в наступному:

- комунікації в рамках МОВ в більшості випадків є обов'язковими, і процеси їх реалізації зумовлені впливом внутрішніх і зовнішніх факторів, а також положеннями чи постановами вищих організацій;

- комунікаційні процеси в місцях, де використовуються державні послуги, є невід'ємною частиною процедури користування цими послугами (адміністративні, громадські, соціальні тощо);

- шляхом встановлення комунікаційних процесів МОВ для здійснення оперативного контролю за ефективністю їх впливу на вирішення соціальних проблем;

- МОВ має задовольняти не лише власні потреби в інформації та комунікації, зумовлені завданнями та потребою у прийнятті ефективних управлінських рішень, а й потреби фізичних осіб, юридичних осіб та центральних державних органів виконавчої влади.

1.2. Організація діяльності інформаційного підрозділу органу місцевого самоврядування

Загальною метою діяльності інформаційного підрозділу є, звичайно, створення позитивного та сучасного іміджу органу місцевого самоврядування шляхом забезпечення відкритості його діяльності та встановлення конструктивних відносин з громадською думкою, засобами масової інформації, політичними партіями, організаціями громадянського суспільства [28, 49]. Діяльність інформаційного підрозділу в основному спрямована на вирішення трьох основних завдань: забезпечення участі громади у вирішенні проблем місцевого значення, формування довіри громадськості до місцевих органів влади та громадського визнання її діяльності.

Робота інформаційного підрозділу спрямована на різні цільові групи. Цільові групи можна розділити на внутрішні та зовнішні. Основними внутрішніми цільовими групами є сегменти, на які поділяється громада за різними характеристиками (підприємці, пенсіонери, студенти тощо), організації громадянського суспільства, а також зв'язки системи місцевого самоврядування (райони в міськрадах, виконавчих структурах тощо) [36, 413].

До зовнішніх цільових груп належать інші місцеві та державні органи влади, інвестори, гості громади, туристи, міжнародні організації, партнери, органи зарубіжних країн тощо. Звичайно, робота з кожною цільовою групою повинна супроводжуватися певною стратегією, що втілює принцип спрямованості інформаційної роботи [36, 434]. ЗМІ, інтернет-видання та журналісти – це окрема цільова група.

Кількість та розгалуженість структури очевидно залежить від ресурсів влади та обсягу завдань. Іноді це може бути відділ, а іноді цілий відділ (центр), який має окремі відділи. Однак це не суттєво впливає на мету та

обсяг завдань. Але коли це можливо, важливо створити відділ, а не одного працівника, враховуючи різноманітність завдань і форм роботи. Крім того, робота з інформацією повинна бути безперервною і системною, чого вкрай важко досягти для одного працівника штатного підрозділу. Там, де дозволяє структура інформаційного підрозділу (відділу, управління), роботу слід розділити між окремими працівниками. При цьому всі працівники підрозділу повинні мати всебічне розуміння завдань та діяльності всього підрозділу. Усі працівники повинні точно знати, що робить інформаційний блок, зокрема кожен його працівник. Ці знання логічно передбачають єдність у діяльності та публічних заявах працівників суб'єкта господарювання. Враховуючи важливість інформаційної одиниці, доцільно підпорядкувати її безпосередньо начальнику. У будь-якому випадку, ключовими моментами в регулюванні діяльності є виявлення ефективних механізмів взаємодії та забезпечення повного доступу працівників інформаційної служби до всієї інформації про минулу, поточну та майбутню діяльність органів місцевого самоврядування. Тільки за таких умов працівники відділу інформації зможуть повністю виконати свої зобов'язання та створити якісні інформаційні продукти.

Розглянемо інформаційно-аналітичну роботу посадових осіб органів місцевого самоврядування. Її варто розглядати як сукупність відповідних процесів, форм і засобів реалізації інформаційно-аналітичних елементів. Ефективність аналітичної роботи залежить від якості зв'язку між суб'єктами інформаційно-комунікаційної діяльності. Комунікації в контексті розвитку місцевого самоврядування є ключовим елементом роботи посадової особи місцевого самоврядування та важливим елементом співпраці з членами громади. Інформаційно-аналітична робота характеризується сукупністю операцій, пов'язаних з оцінкою стану керованого об'єкта, пошуку шляхів поліпшення його функціонування або усунення небажаних наслідків із ситуації. З цією метою збирається та обробляється інформація про конкретну мету та фактори, що призвели до ситуації.

Аналітична діяльність "обслуговує" всі етапи процесу місцевого самоврядування, надаючи можливі варіанти його здійснення. У широкому розумінні під інформаційно-аналітичною діяльністю ми розуміємо процес збору та обробки (аналізу та синтезу) інформації. Посилаючись на аналітичну (інформаційно-аналітичну) діяльність підрозділу місцевого самоврядування, це поняття можна визначити як тип управлінської діяльності, що складається з:

- 1) моніторингу інформації про органи місцевого самоврядування та громаду в цілому;
- 2) визначення основних тенденцій, закономірностей соціального розвитку на соціальному, економічному та політичному рівні;
- 3) виявлення в цих тенденціях сфери інтересів громад та органів місцевого самоврядування;
- 4) підготовка пропозицій щодо відповідей (або альтернативних варіантів відповідей) на публічні запрошення місцевих органів влади;
- 5) підтримка рішень органів місцевого самоврядування (у формі інформаційно-аналітичного забезпечення, оцінки ризиків рішень органів місцевого самоврядування, контролю за виконанням рішень, від контролю за реагуванням на дії влади).

Іншими словами, за підтримки управлінських рішень інформаційно-аналітична діяльність виконує декілька основних функцій: прогнозування, планування, підготовку до прийняття управлінських рішень, розробку або доручення розробки методичних матеріалів. Аналітична діяльність підрозділу інформації та зв'язку повинна базуватися на моніторингу інформації з відкритих та закритих джерел. Відстежуючи інформацію, необхідно перевірити інформацію на відповідність декільком критеріям: достовірність інформації (підтвердження інформації фактично); об'єктивність інформації (підтвердження інформації з кількох джерел); своєчасність інформації.

Звичайно, спеціалізуючись на відносинах із зовнішнім (суспільним) середовищем, відділ інформації та комунікацій значною мірою співпрацює з різними інформаційними ресурсами, включаючи засоби масової інформації, політичні партії, громадські організації та установи. У той же час помилково думати, що інформаційний підрозділ органу місцевого самоврядування – це лише дослідницька одиниця. Одним із основних видів інформаційної роботи є передача повідомлень, інформації про орган місцевого самоврядування, його посадових осіб, інформація про ініціативи органу, зміни, що відбуваються в ньому, розробки тощо.

Тому існує потреба в ефективному спілкуванні всередині структури місцевого самоврядування, підрозділом якого є відділ інформації та комунікацій. У цьому контексті Верховній Раді потрібно затвердити відповідне обов'язкове звітування, яким вона передбачатиме періодичні (щоденні, щотижневі, за необхідності) надання інформації інформаційно-комунікаційному підрозділу, щодо діяльності інших структурних підрозділів органів місцевого самоврядування. Крім того, у кожному підрозділі доцільно вказати відповідальну посадову особу, яка негайно надасть необхідну інформацію на вимогу підрозділу інформації та зв'язку. Також доцільно забезпечити обов'язкову присутність представників інформаційно-комунікаційних підрозділів на засіданнях, нарадах у органах місцевого самоврядування.

Для покращення роботи ОМС можна запропонувати наступний порядок взаємодії апаратних підрозділів в інформаційній сфері:

- 1) Підрозділи ОМС за власною ініціативою можуть подавати свої пропозиції до інформаційно-комунікаційного підрозділу у відповідь на можливий суспільно значимий ризик;

- 2) підрозділи ОМС щодня до 12 години подають інформаційні матеріали щодо безпосередньої роботи підрозділу над проектами актів

органів місцевого самоврядування, що стосуються членів територіальної громади, інших документів, ініціатив;

3) підрозділи, на вимогу керівника підрозділу інформації та зв'язку, зобов'язані негайно або протягом періоду, що не перевищує 2 (двох) годин, надавати інформацію відповідно до компетенції підрозділу;

4) у разі надання складної оброблюваної (аналітичної) інформації термін встановлює керівник відділу інформації та зв'язку за погодженням із керівником підрозділу-підрядником.

Усі конфлікти служб щодо взаємодії підрозділів в інформаційній сфері в оперативному порядку вирішуються керівником підрозділу або керівником місцевих органів влади. Інформація про структурні підрозділи, а також пропозиції щодо інформаційної реакції органу місцевого самоврядування повинні надаватися підрозділу інформації та зв'язку у формі офіційної записки відповідно до форми, затвердженої цим органом.

Якщо отримана неповна, неправильно оброблена інформація, якщо вона містить нормативно-правові недоліки, керівник відділу інформації та зв'язку в усній чи письмовій формі повідомляє керівника виконавчого органу чи виконавця про необхідність виправлення документа. У цьому випадку відсутність відповіді на коментарі є підставою для подання коментаря керівнику органу;

5) під час роботи над створенням конкретного інформаційного продукту підрозділ зв'язку може ініціювати створення комітетів, експертних та консультативних робочих груп за участю представників інформації та інших підрозділів;

6) у разі проведення прес-конференцій, інструктажів в органах місцевого самоврядування, фахівців структурних підрозділів камер, керівників інформаційних та миттєвих повідомлень, унікальний підрозділ має право давати вказівки щодо форми змісту певних питань, що стосуються теми прес-конференції (брифінгу).

Таким чином, робота відділу інформації поєднує творчі, наукові, публіцистичні та граматичні навички. Це також інструмент, який спрямований на покращення спілкування між мешканцями об'єднаних громад та керівництвом чи персоналом громади.

1.3. Інформація, яка підлягає оприлюдненню органом місцевого самоврядування та інформація з обмеженим доступом .

Обов'язок інформувати органи місцевого самоврядування про свою діяльність впливає безпосередньо із чинного законодавства України. Стаття 34 Конституції України, гарантує кожній особі та громадянину право вільно збирати, зберігати, використовувати та поширювати інформацію усно, письмово чи іншим способом за власним вибором [31, 40]. У свою чергу ст. 57 Основного Закону забезпечує кожному право знати свої права та обов'язки. Закони та інші нормативно-правові акти, що стосуються прав та обов'язків громадян, повинні бути повідомлені громадськості у встановленому законодавством порядку – інакше вони є недійсними.

Основний законодавчий акт для муніципального врядування – Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні", визначає принципи демократії та гласності серед основних принципів місцевого самоврядування (стаття 4). Напевно, непотрібно доводити, що однією з необхідних умов демократії є належна інформація для громади [31, 41]. Закон також встановлює механізми безпосередньої участі громадян у органах місцевого самоврядування: місцеві референдуми, громадські слухання, загальні збори громадян за місцем проживання, місцеві ініціативи, участь в органах самоорганізації населення. Тому, працюючи з інформаційним напрямком об'єднаних громад, слід звернути увагу на правові норми та зміни, щоб

надати мешканцям громади інформацію, яку вони мають право отримувати відповідно до чинного регламенту.

Влада володіє великою кількістю інформації. Відповідальність місцевих органів влади полягає в тому, щоб зробити її доступною і оприлюднити. Цей обов'язок чітко відображений у регламенті, зокрема у статті 3 Закону України "Про доступ до публічної інформації": обов'язок розпорядників інформації (у даному випадку мова йде про орган місцевого самоврядування) надавати та оприлюднювати інформацію. Важливо, коли ми говоримо про доступ до інформації, якою володіє ОМС, ми повинні розуміти, що існують дві форми: активна та пасивна.

Активна форма має місце, коли ми просимо державні органи отримати публічну інформацію. Це передбачено статтею 5 Закону України "Про доступ до публічної інформації". Не має значення, чи говоримо ми особисто чи від імені ЗМІ. Таким же чином ми можемо нанести візит до органу державної влади з метою ознайомлення з інформацією, розміщеною на інформаційному стенді та обробкою її в спеціально відведеному приміщенні; участь у засіданні постійної комісії ради, місцевої ради чи виконавчого комітету місцевої ради чи дорадчого органу в управлінській раді, місцевій раді чи голові. Нарешті, брати участь у громадських слуханнях про життя міста та ефективність діяльності влади; чи відвідувати щорічний звіт голови місцевої громади; звіт члена місцевої ради про його роботу перед виборцями від виборчого округу.

Пасивна форма - це отримання інформації з відкритих джерел, яка публікується в офіційних друкованих засобах масової інформації; на офіційному інтернет-ресурсі підрозділу місцевого самоврядування в Інтернеті або єдиному загальнодоступному інтернет-ресурсі з відкритим кодом. Важливо розуміти, що закон вимагає від місцевих рад публікувати таку інформацію на своїх офіційних інтернет-ресурсах. Це визначено в статті 10 Закону України "Про доступ до публічної інформації": постачальники

інформації зобов'язані публікувати та регулярно оновлювати інформацію у вигляді відкритих даних на своїх інтернет-ресурсах.

Публічна інформація у вигляді відкритих даних – це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматичну обробку електронними засобами, вільний доступ до неї, а також подальше її використання. Органи місцевого самоврядування (як і інші постачальники інформації) зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на вимогу, оприлюднювати її та регулярно оновлювати на порталі з відкритими даними в одній країні та на своїх інтернет-ресурсах. Публічна інформація у вигляді відкритих даних допускається для її вільного використання та поширення. Кожна людина може вільно копіювати, публікувати, поширювати, використовувати, в тому числі для комерційних цілей, у поєднанні з іншою інформацією або шляхом включення власного продукту, публічної інформації у формі відкритих даних, з обов'язковим посиланням на джерело такої інформації.

Згідно статті 30 Закону України «Про інформацію» до інформації з обмеженим доступом належить конфіденційна і таємна інформація.

Конфіденційна інформація – це інформація, якою володіють, користуються або вилучаються фізичні та юридичні особи та поширюється відповідно до їх умов. Що стосується таємної інформації, що належить державі та використовується державними або місцевими органами влади, підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, то згідно із законом згідно із законом може встановлюватися обмежений доступ відповідно до закону – надається конфіденційний статус. Порядок обліку, зберігання та використання документів та інших носіїв інформації, що містять інформацію, визначається Кабінетом Міністрів України [3, 40].

Однак Закон прямо застерігає, що до конфіденційної інформації, яка перебуває у державній чи місцевій владі, підприємствах, установах та організаціях усіх форм власності, не може бути віднесена до інформації про:

- стан навколишнього середовища, якість харчових продуктів та предметів домашнього вжитку;
- про нещасні випадки, катастрофи, стихійні небезпеки та інші кризи, які сталися або можуть виникнути та загрожують безпеці громадян;
- здоров'я населення, рівень життя, включаючи харчування, одяг, житло, охорону здоров'я та соціальне забезпечення, а також соціально-демографічні показники, правопорядок, освіту та культуру населення;
- про стан прав і свобод людини і громадянина, а також факти щодо їх порушень;
- протиправна діяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб;
- інша інформація, яка не може бути обмежена відповідно до законодавства України та міжнародних угод, згоду на які надала Верховна Рада України.

Інформація, що надається відповідно до логіки Закону, завжди є публічною інформацією і повинна поширюватися владою без будь-яких обмежень [3, 42]. Крім того, громадяни, юридичні особи, що володіють інформацією професійного, ділового, виробничого, банківського, комерційного та іншого характеру, отриманою за власні кошти або підлягають їх професійним, діловим, виробничим, банківським, комерційним та іншим інтересам, порушують передбачену законодавством таємницю, самостійно визначає спосіб доступу їй, включаючи належність до конфіденційних категорій, і встановлює для неї систему (методи) захисту.

Виходячи з цього, Закон визнає банківську, комерційну, медичну, юридичну та інші таємниці. Цивільний кодекс України визнає право громадян на таємницю здоров'я (стаття 286), таємницю особистого життя (стаття 301), негайно визнає право фізичних та юридичних осіб на таємницю листування (статті 94, 306), таємницю заповіту (стаття 1255) [3, 42]. Тому, розглядаючи перелік конфіденційної інформації, варто звернути увагу на

особливості розкриття публічної інформації та такої інформації, яка не підлягає поширенню для великої кількості людей.

Однією з основних проблем приховування висвітлення інформації органами місцевого самоврядування є непрозорість призначень на посади.

Зважаючи на те, що, як і будь-яка велика структура, орган місцевого самоврядування періодично приймає нових працівників на існуючі або новостворені посади, важливо висвітлювати публічну інформацію про всі вакантні посади в органах місцевого самоврядування та про умови, за яких будуть обрані кандидати. Стаття 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" зобов'язує розкривати таку інформацію громадськості.

Безсумнівно, важливою інформацією для громадськості будуть копії протоколів засідань комісії. Це дозволить зрозуміти, чому людина працевлаштована на вакантну посаду, а також оцінити критерії, які використовує комісія для визначення професіоналізму кандидата. Важливою інформацією, яка потрібна знаходитись на інтернет ресурсі органу місцевого самоврядування, є структура місцевої ради та її виконавчі органи разом з виконавчим комітетом. Важливо, щоб ця інформація супроводжувалася іменами, по батькові та іменами конкретних осіб, які входять до цієї структури, поряд із посадами та діловими телефонами. Це дозволяє зрозуміти, як працює місцева влада та хто і в якому напрямку відповідає. Це вимога статті 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації"

Крім того, виконавчі органи місцевих рад повинні регулярно звітувати про хід та результати виконання прийнятих програм. Це вимога статті 27 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні". Звіти перевіряються місцевою радою, і рада приймає рішення на цій основі. Тому ці звіти повинні бути доступні так само, як і інші управлінські рішення. Для полегшення використання можна звернутися до окремого розділу на інтернет ресурсі місцевих органів влади. Звіт дозволить дізнатись про зміст вжитих дій, термін виконання завдань, результати та фактичні витрати.

Згідно статті 75 Закону про місцеве самоврядування, всі працівники органів місцевого самоврядування відповідають і контролюються громадою. Вони повинні не менше двох разів на рік інформувати її про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку, місцевий бюджет та інші питання місцевого значення. Раніше публікація інформації в Інтернеті була необов'язковою, але зараз використання місцевих інтернет ресурсів із місцевими радами є обов'язковим. Але якщо на інтернет ресурсі щось не вистачає, потрібно буде запитати цю інформацію через запити щодо публічної інформації.

Інформація, що міститься у звітах, пояснює, якою була бюджетна політика місцевого самоврядування стосовно звітного періоду, у якому стані промисловість, малий бізнес, транспортна інфраструктура, комунальна власність, житлово-комунальні послуги, земельні відносини, енергоефективність, інвестиційний клімат, освіта, культура, охорона здоров'я, соціальний захист та багато інших важливих сфер діяльності, які розглядаються як пріоритетні для місцевих органів влади.

Бюрократичні «затримки», кругова порука, застарілий персонал та корупція часто стають викликом для громад на шляху до реформ. Проблема корупції поширена не тільки у великих містах: непрозорі тендери, відкликання пропозицій, монополія на послуги, інформацію, відсутність відповідальності тощо.

На нашу думку боротися з не висвітленням інформації та прийняттям не справедливих конкурсних рішень можна через:

- вимогу відкриття даних місцевих адміністрацій та громад, сприяння відкритій підзвітності;
- проводити моніторинг тендерів та замовлень, контролювати прозорість використання коштів;
- контролювати відкритий доступ до інформації про землю;

- висвітлювати на власних веб-сайтах інформацію про прийняті рішення;
- брати участь в житті громади (найважливіше).

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Комунікаційну діяльність можна розглядати не тільки як складову державно-управлінського процесу, а також зовнішню та внутрішню орієнтоване спілкування із суспільством та персоналом, що вимагає використання власних принципів, методів, заходів та технологій.

Механізм комунікаційної діяльності МОВ слід розглядати як послідовне здійснення комплексу правових та організаційних заходів, заснованих на основних принципах, цілеспрямованої орієнтації та використання відповідних методів управління, спрямованих на задоволення інформаційних та комунікаційних потреб населення, а також організацію діяльності структурних підрозділів МОВ.

Важливими компонентами комунікаційної діяльності МОВ є: система управління – суб'єкт управління, керована система – суб'єкт управління, мета, принципи, правове забезпечення (блок нормативних актів, про комунікаційну діяльність МОВ), організаційне забезпечення (організаційна структура управління, функції прогнозування, планування, мотивація, контроль); інформаційний процес (збір, обробка, поширення та зберігання інформації), ресурси (персонал, технології, науково-методичне забезпечення, форми, методи, технології).

МОВ має задовольняти не лише власні потреби в інформації та комунікації, зумовлені завданнями та потребою у прийнятті ефективних

управлінських рішень, а й потреби фізичних осіб, юридичних осіб та центральних державних органів виконавчої влади.

Діяльність інформаційного підрозділу в основному спрямована на вирішення трьох основних завдань: забезпечення участі громади у вирішенні проблем місцевого значення, формування довіри громадськості до місцевих органів влади та громадського визнання її діяльності. Інформаційно-аналітична робота характеризується сукупністю операцій, пов'язаних з оцінкою стану керованого об'єкта, пошуку шляхів поліпшення його функціонування або усунення небажаних наслідків із ситуації. З цією метою збирається та обробляється інформація про конкретну мету та фактори, що призвели до ситуації.

Інформаційно-аналітична діяльність виконує декілька основних функцій: прогнозування, планування, підготовку до прийняття управлінських рішень, розробку або доручення розробки методичних матеріалів. Аналітична діяльність підрозділу інформації та зв'язку повинна базуватися на моніторингу інформації з відкритих та закритих джерел. Відстежуючи інформацію, необхідно перевірити інформацію на відповідність декільком критеріям: достовірність інформації (підтвердження інформації фактично); об'єктивність інформації (підтвердження інформації з кількох джерел); своєчасність інформації. Робота відділу інформації поєднує творчі, наукові, публіцистичні та граматичні навички.

Основний законодавчий акт для муніципального врядування – Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні", визначає принципи демократії та гласності серед основних принципів місцевого самоврядування.

Важливо розуміти, що закон вимагає від місцевих рад публікувати таку інформацію на своїх офіційних інтернет ресурсах. Це визначено в статті 10 Закону України "Про доступ до публічної інформації": постачальники інформації зобов'язані публікувати та регулярно оновлювати інформацію у вигляді відкритих даних на своїх інтернет ресурсах. Публічна інформація у

вигляді відкритих даних - це публічна інформація у форматі, що дозволяє її автоматичну обробку електронними засобами, вільний доступ до неї, а також подальше її використання. Конфіденційна інформація - це інформація, якою володіють, користуються або вилучаються фізичні та юридичні особи та поширюється відповідно до їх умов. Що стосується таємної інформації, що належить державі та використовується державними або місцевими органами влади, підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, то згідно із законом згідно із законом може встановлюватися обмежений доступ відповідно до закону - надається конфіденційний статус.

Інформація, що міститься у звітах, пояснює, якою була бюджетна політика місцевого самоврядування стосовно звітного періоду, у якому стані промисловість, малий бізнес, транспортна інфраструктура, комунальна власність, житлово-комунальні послуги, земельні відносини, енергоефективність, інвестиційний клімат, освіта, культура, охорона здоров'я, соціальний захист та багато інших важливих сфер діяльності, які розглядаються як пріоритетні для місцевих органів влади.

РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

2.1. Структура інформаційного підрозділу органів місцевого самоврядування (на прикладі відділу інформаційно-аналітичної роботи Тернопільської районної ради)

Тернопільська районна рада – орган місцевого самоврядування в Тернопільській області з центром у місті Тернополі. Відповідно до Конституції України, Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Тернопільська районна рада є органом місцевого самоврядування, що представляє спільні інтереси територіальних громад, сіл, громад у межах повноважень, визначених Конституцією України, законами України, уповноваженими самостійно перевіряти та вирішувати проблеми, віднесені Законом до її повноважень. Тернопільська районна рада складається з депутатів, обраних на місцевих виборах. Термін повноважень районної ради визначається Конституцією України.

Районна рада вважається правомочною за умови обрання принаймні двох третин членів районної ради. Районна рада створює постійні комітети на час її повноважень, які є її органами і обираються з числа заступників, відповідальних перед радами та підзвітними йому. Районна рада створює президію ради, затверджує її положення.

У своїй діяльності районна рада керується Конституцією України, законами України, іншими законодавчими та виконавчими актами, власними рішеннями.

На адміністративній будівлі за адресою м. Тернопіль майдан Перемоги 1, де працює районна рада та її виконавчий апарат, встановлюється Державний прапор України, прапор Тернопільського району та прапор Європейського Союзу.

Розглянемо структуру Тернопільської районної ради та безпосередньо відділу інформаційно-аналітичної роботи.

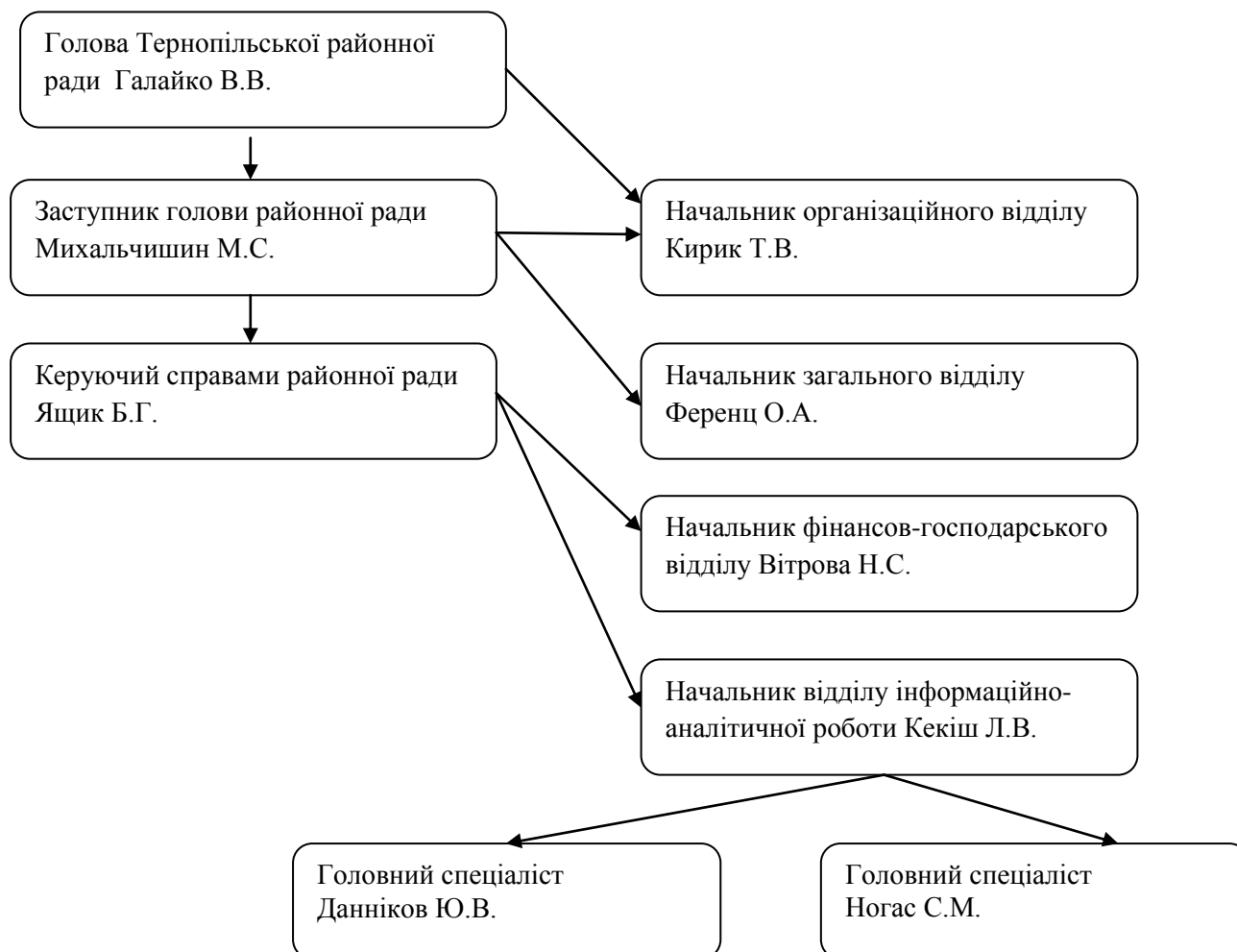

Рис 2.1. Структура Тернопільської районної ради та відділу інформаційно-аналітичної роботи

Відділ інформаційно-аналітичної роботи входить до складу Тернопільської районної ради та забезпечує виконання покладених на відділ завдань. Відділ підпорядковується безпосередньо голові Тернопільської районної ради. У своїй діяльності відділ інформаційно-аналітичної роботи керується Конституцією та законами України, актами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади. Під час своєї діяльності відділ інформаційно-аналітичної роботи взаємодіє із структурними підрозділами районної ради та Тернопільської районної

адміністрації, іншими органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями різних форм власності в межах повноважень.

Основним завданням відділу інформаційно-аналітичної роботи є:

- забезпечення прозорості та відкритості у діяльності Тернопільської районної ради;
- здійснює організаційно-аналітичне забезпечення діяльності Тернопільської районної ради;
- організовує опитування громадської думки щодо діяльності органів, проблемних питань, готує висновки за результатами відповідних досліджень;
- готує методичні, інформаційні та аналітичні матеріали, а також пропозиції з різних питань підпорядкованої діяльності ради;
- забезпечує виконання Тернопільською районною радою своїх представницьких функцій;
- контролює організаційне забезпечення конференцій, круглих столів тощо за участю виконавчих структур та комітетів Тернопільської районної ради;
- організовує громадські заходи з іншими структурними управліннями виконавчої влади за участю представників інститутів громадянського суспільства;
- аналізує та узагальнює інформацію про ситуацію в інформаційному просторі шляхом моніторингу онлайн-ресурсів та засобів масової інформації;
- готує інформаційно-аналітичні матеріали та висвітлює їх на власних інтернет ресурсах та в газеті «Подільське слово»;
- організовує та проводить конференції, семінари, наради та інші заходи, пов'язані з питаннями, що належать до компетенції Тернопільської районної ради;
- використовує інші права, передбачені законодавством.

Відділ інформаційно-аналітичної роботи відповідно до покладених на нього завдань має право:

- отримувати необхідну інформацію для виконання відповідних завдань, за необхідності необхідні документи та матеріали від структурних інформаційних підрозділів ради, що стосуються їх діяльності;
- брати участь у нарадах, колегіях, зборах, організованих структурними підрозділами виконавчої влади або органами самоорганізації, інститутами громадянського суспільства;
- за погодженням з головою Тернопільської районної ради залучати до встановленого порядку фахівців із структурних та підрозділів ради та адміністрації для вирішення проблем, пов'язаних із виконанням завдань, покладених на відділ;
- здійснювати подання пропозицій у встановленому порядку законодавством порядку, щодо вдосконалення роботи Тернопільської районної ради та адміністрації у сфері інформації та комунікації з громадськістю;
- підготовувати подання проєктів, пропозицій та приміток щодо питань, що належать до компетенції відділу інформаційно-аналітичної роботи, голові Тернопільської районної ради;
- забезпечувати своєчасне проведення нарад, семінарів та конференцій з питань, що належать до компетенції відділу інформаційно-аналітичної роботи;
- використовувати системи своєчасного зв'язку та комунікацій, інтернет-мереж, спеціальних комунікацій та інших технічних засобів.

Відділ інформаційно-аналітичної роботи очолює начальник, який здійснює безпосереднє керівництво ним. Начальник відділу інформаційно-аналітичної роботи призначається на посаду та звільняється з посади безпосередньо головою Тернопільської районної ради.

На посаду начальника відділу інформаційно-аналітичної роботи призначається особа, яка є громадянином України, має вищу юридичну освіту, досвід роботи державним службовцем або в органах місцевого

самоврядування, досвід роботи на керівних посадах у підприємствах, установах та організаціях незалежно від форм власності, принаймні не менше двох років та вільно володіє державною мовою.

Начальник відділу інформаційно-аналітичної роботи керує відділом, несе персональну відповідальність за завдання, покладені на відділ, визначає завдання та розподіляє обов'язки між працівниками відділу, представляє пропозиції щодо їх преміювання та притягнення до відповідальності відповідно до чинного законодавства, виконує інші обов'язки в межах, визначених відділом завдань та посадовій інструкції ,

Працівники відділу інформаційно-аналітичної роботи повинні вільно володіти державною мовою, знати чинне законодавство України, інші нормативні акти, що стосуються компетенції відділу, володіти навичками роботи з комп'ютером, в мережі Інтернет.

Відділ інформаційно-аналітичної роботи організовує свою діяльність шляхом: взаємодії зі структурними підрозділами управління районної ради з питань, що належать до її компетенції; бере участь у роботі робочих груп, нарад, конференцій, семінарів тощо; проводить відомчі стажування для обміну досвідом та підвищення професійного рівня; використання сучасних інформаційних технологій, використання існуючих, упорядкування та створення власних баз даних; складання поточних та майбутніх планів роботи та контроль за їх виконанням. Діловодство відділу інформаційно-аналітичної роботи здійснюється відповідно до номенклатури справ.

На виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» надання публічної інформації Тернопільською районною радою здійснюється у відповідь на інформаційний запит.

Запит від особи на отримання інформації складається у довільній формі. При цьому необхідно вказати:

1) ім'я та прізвище запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер телефону;

2) опис інформації, яку запитувач хотів би отримати. (Вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит)

3) підпис і дату.

Головою районної ради затверджується структура відділу інформаційно-аналітичної роботи, кількість працівників та Положення про сам відділ, посадові інструкції працівників ради. За невиконання завдань, визначених у Положенні щодо відділу інформаційно-аналітичної роботи та відсутністю зв'язку із громадськістю, працівники відділу несуть дисциплінарну відповідальність відповідно до вимог чинного законодавства.

Розглянемо коротко основні показники роботи Тернопільської районної ради та витрати на працівників.

Табл.2.1. Аналіз роботи Тернопільської районної ради за 2018 рік

Показник	Одиниця виміру	Джерело інформації	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Усього
кількість штатних одиниць	од.	штатний розпис на 2019 рік	17		17
кількість отриманих листів, звернень, заяв, скарг	од.	журнал реєстрації	595		595
кількість прийнятих нормативно-правових актів	од.	журнал реєстрації	150		150
кількість виконаних листів, звернень, заяв, скарг на одного працівника	од.	звіт	10,7		10,7
кількість прийнятих нормативно-правових актів на одного працівника	од.	звіт	8,8		8,8
витрати на утримання однієї штатної одиниці	тис.грн.	звіт	257		257

Кількість отриманих листів, звернень, заяв, скарг – 595, з них виконано близько 180 або третина, при цьому середній розмір заробітної плати більше 20 тис. грн. на місяць.

Проаналізувавши інформаційний контент викладений на офіційних сторінках інших місцевих громад Тернопілля відмітимо наступне; відділ інформаційно-аналітичної роботи Тернопільської районної ради справляється із покладеними на нього обов'язками. З недоліків в роботі відділу відмічу наступні:

- на офіційному інтернет-ресурсі відсутня інформація від Тернопільського міськрайонного центру зайнятості. Було б доцільно висвітлювати інформацію про вільні робочі місця в м. Тернополі та Тернопільському районі, можливості професійного перенавчання.

- відсутня інформація по програмах соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільського району на 2019 та 2020 роки.

- аграрії та працівники сільського господарства району не проінформовані про державні програми підтримки села та компенсації банківських кредитів.

- не проводиться опитування жителів району, щодо важливих соціально – економічних та резонансних подій в країні.

- деякі програми реалізуються виключно на «папері» (наприклад «Боротьба із борщівником Сосновського»).

2.2. Газети, інформаційні випуски в місцевих громадах

Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» безпосередньо передбачає створення органів місцевого самоврядування для інформування про свою діяльність через інтернет-ресурси, газети, бюлетені, збірники, інформаційні аркуші тощо як офіційні видання. Вони можуть бути зареєстровані в порядку, встановленому для реєстрації друкованих засобів масової інформації, але вони також можуть бути надіслані до підрозділів органу, підписаних керівником для інформаційних цілей.

Ефективність управління в системі місцевого самоврядування визначає ефективність всієї системи. Щоб місцеве самоврядування займало значне місце в системі органів державної влади, а діяльність місцевих рад та їх виконавчих комітетів була результативною та ефективною, необхідна чітка організація їх роботи відповідно до чинного законодавства.

Слід також приділити увагу створенню інформаційно-презентаційних матеріалів, спрямованих на просування (промоцію) громади в регіональному, національному та міжнародному просторі. Досить ефективною сучасною формою передачі інформації є електронні інформаційні матеріали на цифрових носіях (флеш-диски, DVD-диски тощо). У такому форматі найчастіше створюються електронні бази даних (локальні акти, каталоги послуг тощо) презентаційні та рекламні матеріали [13, 84].

До переваг таких носіїв зберігання належать мультимедійні можливості (фотографії, слайд-шоу, звук, відео, тощо) можливість використання інтегрованих пошукових систем та велика кількість інформації, що міститься в цифрових носіях. Крім того, слід пам'ятати, що, як показує практика, паперові версії забезпечують практично гарантовану та швидку відповідь одержувача, так як не кожен файл буде відкритий на комп'ютері. Тому деякі

матеріали, призначені для гарантування сприйняття та читання, повинні публікуватися у традиційному друкованому форматі [43, 191]. Доцільно розміщувати електронні версії всіх інформаційних видань на офіційному інтернет-ресурсі для можливого завантаження користувачами. Інформаційно-аналітична діяльність підрозділу місцевого самоврядування по суті є типом управлінської діяльності, яка включає:

- відстеження (моніторинг) інформації, що стосується органів місцевого самоврядування та всієї громади;
- аналіз, тобто визначення основних тенденцій, закономірностей на соціальному, економічному та політичному рівнях;
- підготовка керівництву пропозицій щодо відповідей (включаючи альтернативні варіанти відповідей) для подій, які потребують такої реакції;
- інформаційно-аналітичне забезпечення рішень органів місцевого самоврядування, оцінка можливого ризику, контроль виконання рішень;
- забезпечення зворотного зв'язку та діалогу між місцевою владою та громадою тощо [36, 431].

Ось чому варто постійно шукати нові прогресивні способи спілкування з громадою, використовуючи різні форми інформації в сучасному суспільстві. Методи та форми інформаційної роботи в сучасному суспільстві швидко розвиваються, тому необхідно перебирати досвід у інших міських чи сільських Об'єднаних територіальних громад (ОТГ), щоб розширити свої погляди на розвиток цієї сфери у громаді.

У сучасному інформаційному суспільстві ідея електронного уряду як способу організації діяльності уряду через внутрішні та зовнішні інформаційні мережі швидко поширюється та розвивається. Електронна адміністрація забезпечує функціонування державних органів у режимі реального часу (онлайн), а також легкий доступ фізичних осіб до необхідної їм інформації та послуг незалежно від їх фізичної відстані та часу доби [37, 163].

В ідеалі електронний уряд повинен надавати громадянам адміністративні послуги 24 години на добу, сім днів на тиждень, не віддаляючись від смартфона чи персонального комп'ютера. Інтернет-ресурс влади є комунікативною основою, яка з'єднує його з одержувачами адміністративних послуг, тобто громадою. Тому нераціонально використовувати офіційний веб-сайт підрозділу місцевого самоврядування лише як електронну дошку оголошень, електронний інформаційний стенд або як рекламний продукт, створений для зовнішніх одержувачів. Існування офіційного інтернет-ресурсу забезпечує потужні та значні технічні та адміністративні переваги для місцевих органів влади, які здатні докорінно змінити ідеологію адміністративних послуг [21, 42].

Інтернет як засіб спілкування має багато безперечних економічних, соціальних, політичних та технічних переваг, включаючи:

- зручність, тобто економія часу, сил та ресурсів як для тих, хто отримує послуги, так і тих, хто їх надає;
- масовість, тобто охоплення безпрецедентно широкої аудиторії для поширення інформації, просування ідей та продуктів;
- ефективність, тобто упорядкування та спрощення процесів надання адміністративних послуг;
- довіра здобута, в тому числі завдяки відкритості влади, що забезпечується інтернет-технологіями. Звичайно, інтернет-технології розвиваються не скрізь і не на всіх рівнях, особливо для невеликих громад. Однак цей сегмент динамічно розвивається і час, коли Інтернет стане тотальним явищем швидко наближається. У цьому процесі важливо не відставати і не залишатися осторонь. Варто підкреслити, що для користувачів визначальним критерієм є вміст інтернет-ресурсу. Тому зміст сайту повинен бути повним, з одного боку, а з іншого боку, не повинен містити зайвої інформації, неналежного повторення тощо.

Подільське слово – щотижнева газета Тернопільської районної ради. Газета «Подільське слово» заснована у березні 1967 року (до 1991 року виходила під назвою «Шляхом Ілліча»). Газета виходила тричі у 1967–1989 роках, двічі у 1989 – 1996 роках на тиждень, а сьогодні лише у п'ятницю. Тираж газети «Подільське слово» 2580 примірників, 4 сторінки – в кольорі, решта чорно-білі. Газета «Подільське слово» розповсюджується за підпискою та роздрібною торгівлею у Тернополі та селах Тернопільської області. У 2004 – 2008 роках попри газету виходив часопис «Дорожник».

facebook.com/
PodilskeSlovo

Подільське СЛОВО

№45 (49/5356) П'ятниця, 8 листопада 2019 року 12 сторінок

Шановні працівники культури та аматори народного мистецтва!

Тема тижня **6–7**

Андрій ГАЛАЙКО,
голова
Тернопільської
районної ради

Володимир ОСЯДАЧ,
в. о. голови
Тернопільської
райдержадміністрації

Ваше професійне свято — це ще одна нагода подякувати вам за майстерність, творчість та активну культурно-просвітницьку діяльність. Обраний вами професійний шлях робить вагомий внесок у формування почуття національної гідності, взаємного порозуміння та злагоди в нашому суспільстві. Українська культура, одна з небагатьох, яка вистояла під могутнім натиском ворожих агресивних впливів, зберегла свою унікальність, духовність та самобутність. І сьогодні, коли Україна утверджує незалежність та суверенітет, відстоює честь і гідність, нам, як ніколи, потрібна сильна та актуальна культура, яка звернена в майбутнє, але глибоко укорінена в собі могутні національні традиції. **Бажаємо вам творчого ентузіазму, незгасного прагнення радувати та дивувати людей оригінальними ідеями. А у вашому особистому житті нехай розквітає щастя, панує родинний затишок та благополуччя.** *Нехай ніколи не згасє творчий вогник у ваших серцях!*

Ті, хто робить будні святом!

Місія людей, які працюють в галузі культури, — одна з найпрекрасніших на землі. Вони щедро дарують незабутні хвилини радості спілкування зі світом мистецтва. Без їх добрих сердець, старанності, самовідданості, творчої думки реальні зміни в нашому суспільстві були б неможливі, бо культура — це краса і любов, це наповнене гармонією життя.

Всеукраїнський день працівників культури та Фойє клубу прикрасили гарбузами, вишми-маїстрів народного мистецтва осінньої пори 9 тими рушниками, тином, глечиками, квітами.

Працівників культури Тернопільського району щиро привітали директор Тернопільського обласного методичного центру народної творчості **Володимир Сушко**, який зачитав вітання від голови Тернопільської ОДА Ігоря Сопеля та начальника управління культури ОДА Григорія Шергея. Сили духу, витривалості, життєвої енергії побажали винуватцям торжества

Рис.2.2. Випуск газети «Подільське слово» за 8 листопада 2019 року

Раз на місяць на перших сторінках газети публікується чотири сторінкове видання «Байківці і байківчани». Головні газетні рубрики: Новини, Гаряча тема, Влада, Місцеве самоврядування, Духовність, Героям Слава!, Позиція, Служба 102, Цікаві інтерв'ю, Цікаві зустрічі, Новини спорту,

Новини податків, Шкільний меридіан, Ви повинні знати, Вітаю, Приватні справи, Людина та її справа. У 2011 році, коли Тернопільщина відсвяткувала своє 45-річчя, перша та остання сторінки газети «Подільського слова» вийшла вперше в кольорі, всі інші були чорно-білі. Першим редактором газети був Михайло Чухрій, на цій посаді його замінив Микола Лівінський. З 1977 року редакцію газети очолював Михайло Стечишин. Крім того, головою газети була Почесна журналістка України Галина Маційкова. Вона змінила назву газети і збільшила кількість сторінок. Газета стала змістовнішою та цікавішою, змінилася видавнича політика тощо.

Справи у громаді

Музей нового покоління

Непересічна подія відбулася 10 жовтня у Байковецькій громаді. Сюди на міжнародний форум «Створення музею-скансену черняхівської культури. Перші кроки» завітали відомі науковці, історики, краєзнавці з Києва, Львова, Харкова та інших міст України. Поділитися своїм досвідом до Байковецької ОТГ приїхали археологи з Польщі.

Учасників заходу вітали Байковецький сільський голова Анатолій Кулик, заступник голови обласної ради Любомир Крупа, в. о. голови райдержадміністрації Володимир Осядач, голова районної ради Андрій Галайко та ректор ТНПУ ім. В. Гнатюка Богдан Буяк. Модератором та одним із активних менеджерів форуму був заступник сільського голови Віктор Пулька.

«Пам'ятка черняхівської культури має велику історичну цінність. Нині ми хочемо привернути увагу до нашого минулого, аби в майбутньому створити музей, який приваблюватиме туристів не лише з України, а й з усіх куточків світу», — зазначив Анатолій Кулик, звертаючись до присутніх.

реотипи про музей. Артефакти, котрі будуть там представлені, датовані 3-5 ст. н.е.

Рис.2.3 Матеріали з чотиристорінкового видання Байковецької сільської ради «Байківці і байківчани».

На сьогодні встановлення тісних, конструктивних відносин зі ЗМІ слід вважати пріоритетом у діяльності органів місцевого самоврядування Тернопільської районної ради.

Серед багатьох проявів взаємодії можна виділити такі форми роботи зі ЗМІ, які широко практикуються органами місцевого самоврядування Тернопільської районної ради:

- проведення періодичних індивідуальних зустрічей керівників підрозділів місцевого самоврядування із засновниками, редакторами видань та журналістами (у тому числі в неофіційному середовищі);
 - організація роботи прес-клубів в органах місцевого самоврядування;
 - організація співбесіди з керівником чи посадовими особами органу місцевого самоврядування, підготовка публікацій на тему органу місцевого самоврядування;
 - забезпечення присутності журналістів на заходах, організованих органами місцевого самоврядування;
 - оголошення регулярних конкурсів для працівників ЗМІ (наприклад, конкурс на краще вирішення соціальних питань);
 - підготовка прес-релізів та аналітичних звітів для представників ЗМІ;
 - організація прес-конференцій та брифінгів;
 - створення спрощеної системи індивідуальних зустрічей посадових осіб місцевого самоврядування з журналістами та іншими представниками ЗМІ;
 - надсилання інформації, повідомлень, оголошень електронною поштою, факсом та sms.

Відповідно до ст. 23 Закону України "Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації" місцевій владі виділено не більше 20 відсотків місця у газетах кожного випуску. Звіти про діяльність органів місцевого самоврядування у недержавних друкованих засобах масової

інформації відповідно до Закону мають здійснюватися на умовах, визначених угодами (домовленостями) між органом місцевого самоврядування та редакторами друкованих ЗМІ. У договорі про висвітлення діяльності органу місцевого самоврядування засобом масової інформації, зокрема, доцільно визначити:

- обсяг, який забезпечує ЗМІ для висвітлення діяльності органу місцевого самоврядування;
- порядок, форми та умови надання інформації (можна вважати, що інформація надається на електронних носіях у файлах відповідних форматів не пізніше визначеного часу, обумовленого термінами верстки видання та передачі його в друк);
- перелік та кількість інформації, що підлягає обов'язковій (пріоритетній) публікації в засобах масової інформації, максимальний розмір газетного простору для кожного випуску, передбачений для його публікації;
- дата, коли інформація була оприлюднена (наприклад, інформація публікується в наступному номері, а у разі надання інформації редактору менше ніж за 12 годин до виходу номера - у наступному номері);
- представники сторін, відповідальних за взаємодію ЗМІ та місцевої влади, уповноважені вирішувати оперативні проблеми.

Друковані засоби масової інформації, які офіційно оголошують акти органів місцевого самоврядування та місцевих голів, мають бути визначені в статутах територіальної громади, а за їх відсутності - в регламенті ради чи виконавчого комітету. В іншому випадку рада, виконавчий комітет або голова можуть видати окремий акт (постанову) із зазначенням конкретне видання, в якому офіційно публікуються їх рішення. Звичайно, це рішення також слід опублікувати. Інші способи оприлюднення місцевих актів є неофіційними. Однак закон не забороняє та не обмежує таке оприлюднення.

До неофіційних заходів відносяться:

- розміщення в офіційному інтернет-ресурсі органу місцевого самоврядування, в інших інтернет-ресурсах;
- створення електронних баз даних на носіях;
- розміщення на інформаційних стендах;
- передача в бібліотеки та читальний зал.

Однак бажано, щоб неофіційна публікація нормативно-правового акта була не раніше офіційної публікації - інакше це може ввести в оману у зв'язку з набранням чинності актом, який пов'язаний з самою офіційною публікацією. Окремо ми хочемо зосередитись на публікації документів через Інтернет та створенні електронних баз даних офіційних файлів. Як правило, таке розголошення є неофіційним. Однак це найзручніший і найдешевший спосіб побудови бази даних локальних актів. І якщо повна публікація всіх місцевих актів у паперовій формі є технічно та організаційно складною і потребує значних витрат, то в електронному форматі це цілком можливо, і багато місцевих органів влади це практикують. Для зручності користування електронною базою даних рекомендується коригувати систему пошуку документів за датою, словами в заголовку та тексті Закону для забезпечення розбивки на заголовки (рішення ради, виконавчого комітету, рішення за роком, сесією, нормативно - правові акти тощо). Це також зручно, коли посилання на локальну базу актів знаходиться на офіційній сторінці офіційного сайту. Стаття 59 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" встановлює інший спосіб оприлюднення офіційних документів. На прохання громадян їм можуть видаватися копії відповідних актів органів місцевого самоврядування та посадових осіб.

Умови публікації. Чинне законодавство в деяких випадках безпосередньо вказує дату опублікування рішення. Так, нормативно- правові акти публікуються протягом 10 днів після їх прийняття та підписання, а рішення про місцевий бюджет – на протязі 10 днів після прийняття (ст. 12 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері

господарської діяльності", стаття 28 Бюджетного кодексу України). Списки малих приватизаційних об'єктів, що підлягають приватизації шляхом викупу, публікуються протягом 15 днів після їх затвердження радою (стаття 10 Закону України "Про приватизацію невеликих державних підприємств (мала приватизація)". Вважаємо, що термін оприлюднення 10-15 днів після прийняття та підписання акта є оптимальним і може застосовуватись до публікації або розміщення на офіційному інтернет ресурсі всіх актів ради, виконкому або сільського, селищного, міського голови. Строки оприлюднення місцевих актів так само доцільно встановити у статуті територіальної громади або у регламенті ради чи виконкому

2.3. Новітні комунікації органів місцевого самоврядування.

Впровадження нових технологій та засобів комунікації викликало необхідність модернізації та осучаснення діалогу між органами державної влади, ЗМІ, громадськими організаціями та громадянами. Це насамперед технологічно прогресивні та доступні засоби комунікації: соціальні мережі, відеоконференції, мультимедійні презентації, прес-конференції, інструктажі, круглі столи, прямі лінії та багато іншого. Пояснення та коментарі щодо змін у самій системі комунікацій також важливі, а також потрібне вміння правильно використовувати соціологічні дані. Не розуміючи природи, можливостей, інструментів та правових основ використання нових комунікаційних можливостей, ефективно державне управління не в змозі задовольнити сучасні потреби суспільства. Місія державних та місцевих органів влади полягає у розумінні та впровадженні нових методів, інструментів та інструментів ефективної інформаційно - комунікаційної політики. Це важливо для розвитку держави, взаємодії органів державної влади, державного сектору, засобів масової інформації та суспільства в цілому.

Комунікаційна стратегія Тернопольської районної ради має на меті створити ефективну інформаційну взаємодію між органами місцевого самоврядування - міською радою міста Тернополя, жителями ОТГ - представниками організацій громадянського суспільства, окремими мешканцями та бізнесом; просування стратегічних цілей громади, реалізація їх у різних сферах життя ОТГ. А також:

- збільшення туристичного та інвестиційного потенціалу ОТГ;
- прискорити вирішення нагальних економічних та соціальних проблем людей об'єднаної громади;
- об'єднувати, інтегрувати різні соціальні групи жителів, населені пункти ОТГ з усією громадою

- збільшення соціального капіталу громади.

Цілі комунікаційної стратегії Тернопільської районної ради:

- отримати зворотний зв'язок (взаємодію) між місцевою владою та цільовими групами, зацікавленими у практичній реалізації проектів, спрямованих на поліпшення економічного та соціального добробуту громади та її мешканців, а також на розвиток громадянського та громадського розвитку та громадського діалогу громади;

- посилення просування інновацій та висвітлення інформації Тернопільською районною радою, реалізація інвестиційних проектів в інтересах об'єднаної громади та вислуховування думок жителів ОТГ.

Основні напрямки розвитку Тернопільської громади відповідно до стратегії ОТГ:

1. Розвиток місцевої економіки,
2. Комплексний розвиток туризму
3. Підтримка громадянського суспільства
4. Підтримка розвитку сільських громад
5. Державні послуги та інфраструктура

Оскільки існуюча стратегія розвитку Тернопільської районної ради була прийнята в якості основи для розробки комунікаційної стратегії, всі комунікативні підходи, рекомендовані нижче, повинні працювати саме для реалізації загальної стратегії розвитку ОТГ.

Тому комунікації аналізуються не осторонь від загальної стратегії розвитку, а як невід'ємна частина і ключ до її реалізації

Рішенням районної ради від 5 лютого 2019 року № 527 затверджено «Програму інформаційно-аналітичного забезпечення та ресурсного забезпечення діяльності районних органів влади на 2019 – 2020 роки».

Ця програма буде спрямована на створення інформаційно-аналітичних матеріалів, а також ресурсів для здійснення вищезазначених заходів відповідно до положень українського закону "Про місцеві самоврядування в Україні", "Про органи місцевого управління" з урахуванням ст. 85 абзац 2 Бюджетного кодексу України, який встановлює механізми вдосконалення ресурсів, що забезпечують структурні підрозділи виконавчої влади району, а саме: витрати протягом бюджетного періоду витрати на утримання бюджетних установ одночасно з різних бюджетів, якщо такі рішення місцевої ради через наявний баланс або надмірно доходи бюджету від загальних місцевий фонд державного боргу за відсутності такої статті бюджету забезпечив витрати на рік у будь-який час.

Відповідно до ст. 29 Закону про місцеві органи влади України щодо місцевих державних адміністрацій (із змінами) місцеві державні адміністрації здійснюють повноваження, делеговані їм районною радою відповідно до Конституції України відповідно до компетенції та в межах, визначених ст. 44 Закону України про місцеве самоврядування (із змінами). Зокрема, делеговані повноваження включають: підготовку та подання проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку Тернопільського району на розгляд та затвердження районною радою; забезпечення збалансованого економічного та соціального розвитку території, ефективне використання природних, трудових та фінансових ресурсів; сприяння інвестиційній діяльності в цій галузі.

Основними способами реалізації програми є:

- забезпечити інформаційно-аналітичну підтримку документообігу перед прийняттям управлінських рішень;
- забезпечення прозорості діяльності органів влади та їх ефективної співпраці;
- вирішення проблем, пов'язаних зі специфікою процесів управління інформацією та ресурсами;

- створення умов для своєчасного та якісного вручення рішень, розпоряджень та доручень голові районної ради та голові державної адміністрації, бізнесменам, підприємцям, жителям ОТГ;
- надання високоякісних адміністративних послуг апарату районної державної адміністрації та організаційним підрозділам;
- аналіз тенденцій та закономірностей соціально-економічного розвитку регіону;
- забезпечення безперервності доступу до "гарячих ліній" державного управління;
- надання інформаційної підтримки для проведення засідань керівництва Тернопільської районної державної адміністрації із використанням сучасних мультимедійних засобів;
- підтримка роботи офіційного інтернет ресурсу Тернопільської районної ради;
- створення єдиної мережі обміну інформацією між відділами та секторами районної ради;
- підтримання транспортних засобів Тернопільської державної адміністрації у справному стані, надання гаражів для зберігання автотранспорту;
- підтримання в належному стані оргтехніки, структурного апарату та підрозділів Тернопільської державної адміністрації;
- контроль споживання районною адміністрації та її структурними підрозділами споживаної енергії та комунальних послуг;
- технічне забезпечення, впровадження, супровід програмного забезпечення бухгалтерського обліку та звітності для державного управління повітряних та структурних підрозділів, надання служб підтримки Єдиних та державних реєстрів;

- створення відповідних умов праці для працівників районної адміністрації та її структурних підрозділів з метою якісного та швидкого виконання покладених на них функцій та обов'язків;

- придбання обладнання та товарів тривалого користування, включаючи комп'ютерну та офісну техніку;

- створення ефективної системи роботи для апаратів, управлінь, підрозділів та інших підпорядкованих структур Тернопільської державної адміністрації з метою здійснення делегованих їй повноважень відповідно до законів України "Про місцеві органи державної влади" та "Про місцеве самоврядування в Україні";

- контроль за виконанням повноважень, покладених на адміністрацію району, вдосконалення організаційної роботи щодо виконання програм;

- формування сучасної системи ідеології функціонування органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, їх діяльності у сфері здійснення громадянських прав і свобод, надання соціальних послуг;

- організація нових правил державної служби та служби в органах місцевого самоврядування;

- оренда приміщень для проведення районних заходів;

- надання послуг у сфері розміщення матеріалів про діяльність районної адміністрації у засобах масової інформації;

- облаштування архівного сховища з полицями та картоном.

Обсяги коштів, необхідні для реалізації програми, є орієнтовними та визначають рішенням щодо бюджету на даний рік або внесення змін до нього на зазначені роки, залежно від можливостей бюджету.

Тривалість програми: 2019 – 2020 роки. Програма буде реалізовуватися за рахунок районного бюджету.

Табл.2.2. Ресурсне забезпечення програми Тернопільського району

	2019 рік	2020 рік	Всього
	тис. грн.	тис. грн..	
Обсяг ресурсів передбачених на виконання програми усього:	620,0	375,0	995,0
в т. ч. з районного бюджету	620,0	375,0	995,0

Реалізація програми інформаційно-аналітичного забезпечення та ресурсного забезпечення діяльності адміністрації повітря на 2019 – 2020 роки забезпечить:

- стабільність роботи Тернопільської районної державної адміністрації та її структурних підрозділів у виконанні своїх функцій;
- покращення співпраці між виконавчою владою та жителями району;
- вдосконалення технічного забезпечення Тернопільської районної державної адміністрації;
- запобігання відставанню споживання енергії та засобів масової інформації;
- підвищення рівня управління бюджетним процесом.

Розвиток науково-технічного прогресу, поява та розповсюдження нових засобів зв'язку та засобів комунікації, зокрема Інтернету, були викликом для всієї системи комунікацій державного управління. Окрім традиційних засобів та методів, існує потреба у оволодінні новими методами та засобами спілкування, особливо соціальних мереж. Державні службовці використовують новітні засоби спілкування, але в основному в приватних цілях. Тому проблема застосування знань та навичок у спілкуванні між органами державної влади, ОТГ та ЗМІ є актуальною. Сьогодні вся державна система інформаційної безпеки потребує модернізації. Державна політика у сфері комунікації повинна бути сучасною, чіткою та ґрунтуватися на наукових засадах. Спілкування в рамках програм «населення - влада» та

«влада - населення» не тільки покращить імідж органів державного управління, але й забезпечить прогрес України у демократії та процвітаючому суспільстві. Оскільки ми лише на ранніх етапах впровадження новітніх технологій у систему комунікації органів місцевого самоврядування, ця тема матиме шанс для подальших досліджень та практичного застосування. На нашу думку, потребує окремого вивчення та аналіз досвіду налагодження комунікацій у структурах уряду Великобританії, а також кризових комунікацій, таких як втручання Росії у внутрішні справи України.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Відділ інформаційно-аналітичної роботи входить до складу Тернопільської районної ради та забезпечує виконання покладених на відділ завдань. Відділ підпорядковується безпосередньо голові Тернопільської районної ради. У своїй діяльності відділ інформаційно-аналітичної роботи керується Конституцією та законами України, актами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади.

Відділ інформаційно-аналітичної роботи організовує свою діяльність шляхом: взаємодії зі структурними підрозділами управління районної ради з питань, що належать до її компетенції; бере участь у роботі робочих груп, нарад, конференцій, семінарів тощо; проводить відомчі стажування для обміну досвідом та підвищення професійного рівня; використання сучасних інформаційних технологій, використання існуючих, упорядкування та створення власних баз даних; складання поточних та майбутніх планів роботи та контроль за їх виконанням.

Відділ інформаційно-аналітичної роботи Тернопільської районної ради справляється із покладеними на нього обов'язками, наявний ряд недоліків в роботі.

Подільське слово – щотижнева газета Тернопільської районної ради. Тираж газети «Подільське слово» 2580 примірників, 4 сторінки – в кольорі, решта чорно-білі. Газета «Подільське слово» розповсюджується за підпискою та роздрібною торгівлею у Тернополі та селах Тернопільської області.

Серед багатьох проявів взаємодії можна виділити такі форми роботи зі ЗМІ, які широко практикуються органами місцевого самоврядування Тернопільської районної ради:

- проведення періодичних індивідуальних зустрічей керівників підрозділів місцевого самоврядування із засновниками, редакторами видань та журналістами (у тому числі в неофіційному середовищі);
- організація роботи прес-клубів в органах місцевого самоврядування;
- організація співбесіди з керівником чи посадовими особами органу місцевого самоврядування, підготовка публікацій на тему органу місцевого самоврядування;
- забезпечення присутності журналістів на заходах, організованих органами місцевого самоврядування;
- оголошення регулярних конкурсів для працівників ЗМІ (наприклад, конкурс на краще вирішення соціальних питань);
- підготовка прес-релізів та аналітичних звітів для представників ЗМІ.

Впровадження нових технологій та засобів комунікації викликало необхідність модернізації та осучаснення діалогу між органами державної влади, ЗМІ, громадськими організаціями та громадянами. Комунікаційна стратегія Тернопільської районної ради має на меті створити ефективну інформаційну взаємодію між органами місцевого самоврядування - міською радою міста Тернополя, жителями ОТГ – представниками організацій

громадянського суспільства, окремими мешканцями та бізнесом; просування стратегічних цілей громади, реалізація їх у різних сферах життя ОТГ.

Основні напрямки розвитку Тернопільської громади відповідно до стратегії ОТГ:

1. Розвиток місцевої економіки,
2. Комплексний розвиток туризму
3. Підтримка громадянського суспільства
4. Підтримка розвитку сільських громад
5. Державні послуги та інфраструктура

Сьогодні вся державна система інформаційної безпеки потребує модернізації. Державна політика у сфері комунікації повинна бути сучасною, чіткою та ґрунтуватися на наукових засадах. Спількування в рамках програм «населення - влада» та «влада - населення» не тільки покращить імідж органів державного управління, але й забезпечить прогрес України у демократії та процвітаючому суспільстві.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ.

3.1. Європейський досвід використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах.

Використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах в Україні багато у чому базується на польській моделі. Після адміністративної реформи в 1999 році в Польщі з'явилися не лише нові можливості, а й нові виклики з якими стикнулася місцева влада. Однією з таких проблем є конкуренція на вільному ринку. За цих умов органи місцевого самоврядування почали дбати про свій імідж, з'явилися нові цілі, такі як залучення інвесторів, туристів та нових потенційних жителів громад. Тому побудова рекламної стратегії (стратегії просування на ринку) для громад стала незамінним фактором розвитку місцевого самоврядування.

Наявність рекламної стратегії відокремлює такі основні тематичні блоки в структурі інтернет-сайту: для мешканців, туристів, інвесторів та бізнесу. Це, звичайно, впливає з того, що в Інтернеті є чотири основні цільові групи для місцевих органів влади польських міст: інвестори, мешканці, засоби масової інформації та туристи.

При цьому не можна однозначно стверджувати, що всі проаналізовані інтернет-ресурси чітко дотримувалися такої структури. Розробники достатньо гнучко змоделиували сайти. Зокрема, на інтернет-ресурсі Мальборка основними є розділи: «Офіційні сервіси міста Мальборк», «Мальборк для туристів», «Щоденна інтернет-газета». Основні тематичні блоки на інтернет ресурсі Квідзіна це – «Мешканцю», «Туристу»,

«Підприємцю». На інтернет-ресурсі Старогарда-Гданського – «Для інвесторів», «Для мешканців», «Для туристів», «Уряд міста». На інтернет ресурсі Слупська – «Оголошення», «Для мешканця», «Для туриста», «Для підприємця», «Для медіа».

Таким чином, на інтернет-ресурсах міст представлено широку палітру інформації про життя міста, адресовану для різних цільових груп. Здійснений аналіз підтверджує те, що засоби мережі Інтернет успішно використовуються органами місцевого самоврядування Польщі для здійснення комунікації як в межах населеного пункту, так і поза ним, зокрема для створення позитивного іміджу населеного пункту, залучення інвесторів і туристів, а також встановлення ефективної комунікації з громадянами.

Порівняльний аналіз офіційних інтернет ресурсів угорських та українських органів місцевого самоврядування показує, що в угорців наявна тенденція до більш детальної публічної інформації та менший інтерес до новин, пов'язаних з діяльністю влади, влада ширше висвітлює інвестиційні проекти та можливості громади, послуги, що надаються нею. Згідно з попереднім аналізом, можливості отримання зворотного зв'язку від громадян в Угорщині та Україні надаються приблизно в однаковій мірі [24, с.15].

Загалом, структура тематичних блоків аналізованих інтернет ресурсів, розроблених спеціально для мешканців ОТГ, охоплює всі аспекти життя громади. До них відносяться загальна інформація про громаду, поточні події, детальна інформація про самоврядування, його діяльність, основна інформація про такі сфери, як освіта, культура, охорона здоров'я та соціальна допомога, громадський транспорт, спорт та відпочинок, громадський порядок та інші.

Інформація про діяльність органів місцевого самоврядування надається безпосередньо на інтернет ресурсі або шляхом перенаправлення користувача на загальнодержавний портал, де місцевий уряд має свій інтернет ресурс. Цей сайт містить: загальну інформацію, дані про вибори та

виборчий процес у громаді, органи влади, посадовців та їх повноваження, дані про власність, закупівлі, затверджені документи, контрольні матеріали тощо. Наявна достатня інформація про інтернет-ресурси громади щодо участі громадськості у житті, а саме: діяльність громадських організацій міста чи села, соціальні консультації, робота органів провадження (молодіжна рада, старша рада). Публікується інформація про реалізацію проектів владою, звіти та інша відповідна інформація.

Досвід чеського самоврядування в розробці та використанні власних інтернет-ресурсів свідчить, перш за все, про необхідність трансформації існуючих в Україні підходів для представлення та просування інтересів територіальних громад в Інтернеті. Здійснюється підхід до Інтернет-ресурсу як до всеосяжного маркетингового інструменту, а не просто до "візитної картки", адресованого ширшій аудиторії, розширення сфери інформації та послуг, що надаються на веб-сайтах, та інтеграції локальних баз даних та послуг через спеціалізовані загальнодержавні портали, діючі орієнтири корисні для органів державного та місцевого самоврядування України на цьому етапі.

Виходячи з описаного вище досвіду, важливо створити або модернізувати наявні інтернет-ресурси для вирішення існуючих проблем у процесі комунікаційної діяльності органів місцевого самоврядування в Україні, а потім створити регіональні та національні Інтернет-портали. Зокрема, портали адміністративних послуг з відкритим кодом повинні повністю функціонувати на національному рівні. Чеський досвід створення публічного інформаційного порталу цікавий для України. На регіональному рівні можна було б створити портал об'єднаних територіальних громад з подальшою інтеграцією окремих онлайн-ресурсів цих громад у спеціалізовану інформаційну систему «Регіональний інтернет-портал», яка забезпечить одну «точку доступу» для всіх користувачів, зберігаючи наступність та можливість подальшого розширення та інтеграція. Створення

згаданого інтернет-порталу як комунікаційної платформи об'єднаних територіальних громад області може бути спрямоване на усунення основних суперечностей у використанні та розвитку державних, муніципальних та відомчих інтернет-ресурсів, створення найбільш зручного доступу для кінцевих користувачів та зручного середовища для електронної взаємодії органів один з одним, з населення та бізнес. Таким чином, регіональний інтернет ресурс буде служити середовищем для впровадження та розвитку технологій електронного урядування на регіональному та місцевому рівні. Підхід, представлений у цьому дослідженні, є лише одним із способів модернізації набору засобів комунікації для забезпечення участі громадян у управлінні місцевим розвитком у сучасних умовах. З розвитком непрямих форм спілкування (через Інтернет, засоби масової інформації) використання традиційних форм прямого спілкування між громадянами та місцевою владою залишається важливим, особливо для невеликих населених пунктів. Тому ефективність використання сучасних форм спілкування та вирішення комунікаційних проблем сприятиме складності вибору та цілеспрямованому використанню відповідних інструментів.

В європейських країнах набула популярності електронна інформаційна система "Електронний уряд", вона дала змогу забезпечувати відкритість діяльності органів державної влади та здійснення конституційних прав громадян на участь в управлінні державними справами, підвищити ефективність діяльності органів державної влади на всіх рівнях, Електронний уряд представлений трьома елементами: громадянами, бізнесом та державою. Усі ці елементи взаємодіють між собою. Важливим елементом електронного урядування є державний портал з єдиним записом для громадян та підприємств, де вони звертаються до держави. Однак для взаємодії з системою користувачам потрібен спосіб підтвердити свою особу та не допустити використання злочинцями.

В європейських країнах протягом останніх років було проведено значну підготовчу роботу на центральному та муніципальному рівні. Перш за все, було забезпечено базове обладнання для програмного забезпечення електронних служб в адміністрації. Існування та функціонування електронного адміністрування залежить від своєчасного та всебічного впровадження електронного документообігу та електронного підпису. Прийнято положення щодо електронних документів та електронних підписів та наявності постачальників послуг із сертифікації, які забезпечують необхідні умови. Через електронну адміністрацію виключений прямий контакт між громадянами, підприємствами та працівниками муніципалітету, оскільки послуги, необхідні громадянам, надаються в електронному вигляді. Оформляючи замовлення, кожен громадянин повинен заповнити електронну форму, яка інформує про деталі послуг, необхідних для виконання замовлення, вказавши адресу кореспонденції. Кожна адміністрація має власну систему, яка працює на загальній платформі та інтегрована в одне середовище електронного обміну документами, що дозволяє користувачам запитувати та отримувати електронні послуги від громадян та інших установ та відомств. Усі електронні послуги розроблені відповідно до існуючих моделей електронного урядування та відповідають вимогам електронного адміністрування країни та її правил.

Створення такої системи державного управління враховує потреби малих та середніх підприємств, визначається зменшенням адміністративного тягаря, а отже, заощаджує час та гроші, особливо якщо мова йде про відкриття нової компанії або отримання ліцензії.

Розглянемо електронне урядування в європейських країнах. Першою в світі країною, яка прийняла закон про електронні послуги, була Фінляндія (2001). Закон містить положення про права, повноваження та обов'язки органів державної влади та їх клієнтів у сфері електронних послуг, ключові вимоги до електронної ідентифікації громадян. Влада та замовники можуть

подати свої рішення в електронному вигляді. Офіційний портал електронного уряду Фінляндії (www.om.fi), який зосереджується на більшості електронних ресурсів країни, надає велику кількість спеціалізованих послуг: закупівель та заявок (Агентство захисту споживачів); подання правових документів (Міністерство юстиції); замовлення та оплата екологічних послуг (Національна рада лісового господарства); відгуки користувачів щодо інформування їх про національні проекти (Міністерство закордонних справ, Департамент комун); пропозиції роботи, пропозиції роботи та можливості навчання (Міністерство праці); зміна адреси (Центр перепису) Віртуальна служба Фінляндії (МЗС) тощо. Важливою подією у галузі інформаційної безпеки у Фінляндії було прийняття закону про захист даних у телекомунікаційних мережах, який набув чинності в 2004 році.

Сьогодні Норвегія – це країна з одним з найбільш відкритих урядів у світі, що досягає дуже високого рівня комп'ютеризації у всіх урядових сферах. Як і інші скандинавські країни, Норвегія прагне зробити уряд максимально відкритим, прозорим та демократичним. Громадяни Норвегії здатні стежити за діяльністю уряду, отримувати всі необхідні онлайн-сервіси, ефективно захищати свої права і тим самим суттєво впливати на внутрішні справи. Так, за даними Європейської Комісії, 77,8% громадян та 90% норвезьких підприємств співпрацюють з органами управління онлайн, понад 53% та 77% відповідно - вони заповнюють та надсилають необхідні форми через Інтернет; крім того, майже 20% компаній купують товари в Інтернеті. Все це в поєднанні з продуманою політикою ІКТ та інформаційної безпеки, інтеграцією законодавства, стандартів та технологій робить Норвегію одним із світових лідерів електронного урядування та зразком для наслідування.

Швеція – один із світових лідерів у галузі розвитку та впровадження ІКТ. Вона продовжує надавати великого значення розвитку ІТ - індустрії, включаючи регуляторну підтримку. У країні є: перевірена інституційна модель, що регулює інформаційний сектор з чітким розподілом повноважень

та зон відповідальності; нинішня законодавча база, яка має давню демократичну традицію та використовує найкращі нормативно - правові надбання ЄС; одна з найкращих систем електронного урядування та електронних послуг у світі.

Республіка Німеччина, порівняно з іншими європейськими країнами, має перевагу в галузі регулювання ІКТ для розвитку державно-приватного співробітництва та партнерства, стандартизації стандартів та конвергенції технологій. Закон про електронне уряд має на меті відкрити якомога ширший доступ до обміну електронними документами та іншими послугами, покращити їх якість та усунути юридичні перешкоди. У Німеччині існує багато державних органів, відповідальних за різні галузі ІКТ, що значно уповільнює процес узгодження, координації, прийняття рішень та впровадження.

В Австрії в галузі інформаційного суспільства держава головним чином відіграє координуючу та регулюючу роль. У той же час у країні діють тверді та продумані нормативно-правові акти, які в основному включають акт електронного адміністрування, акт електронного підпису та акт про адміністративне провадження, а також ряд інших нормативно-правових актів. Особлива увага приділяється розвитку систем електронного уряду, а також системи, що стимулює ІТ-індустрію. Країна є одним із світових лідерів щодо електронного уряду та е-демократії.

Як показує досвід інших країн, запуск електронного уряду є досить складним процесом. У зв'язку з цим для України важливо ретельно проаналізувати досвід європейських країн, щоб зменшити помилки та недоліки. Адже, як і будь-який соціальний процес, процес комп'ютеризації має свої плюси і мінуси. Зокрема, використання інформаційно-аналітичних систем позитивно впливає на державне управління та створює можливості для вдосконалення та збагачення практик державного управління. Україна вже використовує інформаційні технології в державному управлінні, але для

отримання статусу відкритої публічної влади, українській владі потрібно активно впроваджувати інформаційні технології. Уряди – це один ефективний спосіб боротьби з корупцією. Інтерес України полягає у досвіді Фінляндії у створенні єдиного порталу, який розмістить режими доступу до всіх можливих державних електронних ресурсів. Створення такого веб-сайту є досить важливим через необхідність швидкого пошуку офіційної інформації.

Місцеві органи місцевого самоврядування Європейського Союзу усвідомлюють необхідність скорочення витрат та заощадження грошей шляхом аналізу реальних потреб громадян та бізнесу та комп'ютеризації простих та часто використовуваних послуг. Потреби бізнесу та громадян є ключовими факторами вдосконалення електронних послуг. Посилена увага міст до запитів громадян свідчить про те, що муніципалітети все більше схильні розглядати електронне урядування з точки зору кінцевого споживача, на відміну від попереднього підходу, який вказував на зниження витрат та їх дотримання. Завдяки електронному адмініструванню корупцію можна подолати більшою чи меншою мірою. На підставі вищезазначеного, на наш погляд, можемо надати наступні рекомендації:

1. Необхідно розробити та затвердити Національну програму розвитку інформаційного суспільства, яка повинна враховувати реальні проблеми сучасності, а також глобальні тенденції розвитку.

2. Забезпечити розробку механізму, який забезпечить здатність державного апарату всебічно розглядати процеси формування інформаційного суспільства, а також формувати політичну волю в країні до реалізації Національної програми розвитку інформаційного суспільства України.

3. Розробити план дій щодо впровадження електронних послуг як для бізнесу, так і для населення (подібний до Європейського Союзу).

4. Для підтримки людського потенціалу ІТ необхідно створити в

Україні відповідні умови для розвитку програмної галузі (насамперед пільги для компаній, що займаються розробкою програмного забезпечення).

3.2. Напрямки удосконалення використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах

Сьогодні керівництво країни все більше усвідомлює необхідність підвищення ефективності державних органів, зокрема у сфері управління інноваційним розвитком територій. Влада старається якомога швидше стабілізувати ситуацію в країні, орієнтуючись на напрями інтеграції інноваційного розвитку Європи. Це особливо важливо на місцевому рівні в умовах децентралізації влади, реформи місцевого самоврядування та об'єднання територіальних громад, коли зростає роль використання інформаційного спілкування у підтримці діяльності об'єднаних громад.

Інноваційний розвиток громади може розраховувати на таку форму співпраці, як технопарк - інноваційний комплекс, розташований на певній території, що поєднує наукові, промислові та людські ресурси для створення та впровадження високопродуктивних видів технологій, технологій, матеріалів та продуктів нового покоління. Організаційно-правові особливості технопарку повинні включати той факт, що це об'єднання групи організацій та підприємств відповідно до угоди про спільні операції без створення юридичної особи та без об'єднання депозитів для створення організаційної основи для виробництва передових технологій, передових технологій та забезпечення промислового виробництва конкурентоспроможної продукції на світовий ринок.

Перспективною є технологія форсайт, яка тільки починає використовуватися в Україні, але з кожним роком стає все більш популярною. Професійні та популярні публікації все частіше знаходять публікації на цю тему. Уже були зроблені спроби провести Форсайт окремих галузей і регіонів, і в 2015 році було проведено дослідження «Економіка

форсайта України: середньострокові (2015-2020 роки) і довгострокові (2020-2030 роки) горизонти» [23], що, на наш погляд, є хорошим прикладом використання цієї технології в Україні.

За короткий час технологія Форсайт стала одним з найефективніших інноваційних інструментів у суспільстві. Спочатку він використовувався для створення образів майбутнього в техніці. Це спрацювало особливо добре, пізніше Форсайт був використаний в бізнес-дорожніх картах, і результати форсайта 127 проектів стали основою для розробки успішних бізнес-стратегій. З 1990-х років Форсайт широко використовується в провідних країнах в галузі державного управління, а також при розробці стратегій, проектів і програм для регіонального та місцевого розвитку [269].

Важливою частиною Форсайта є створення мережі висококваліфікованих та зацікавлених експертів у її впровадженні. Саме ці мережі експертів, що складаються з представників влади, бізнесу, громадських організацій та вчених, здатні сформулювати адекватну відповідь на політичні, економічні, соціальні та інші виклики. Як учасники процесу, вони мають забезпечити передбачуваність засобів точного профілактичного впливу і готові свідомо використовувати ресурси, що є у їхньому розпорядженні. Окрім експертів, Форсайт передбачає залучення широкого кола зацікавлених сторін, представників різних верств суспільства (так званих зацікавлених сторін) не лише у формуванні образу майбутнього, а й їх участі в активних зусиллях щодо впровадження очікуваних змін. Метою Форсайта є не стільки підготовка "аналітичного прогнозу" для найбільш проблемних сфер, детальних сценаріїв або ретельно підібраних економічних моделей, а об'єднані зусилля ключових учасників процесу змін, створення умов для їх консолідації та спільних дій для продовження. Тому у Форсайті важливий не лише результат, а й сам процес його отримання. Передбачення - це не окремий метод, а технологія, що включає методи та прийоми, розроблені в різних галузях науки. Це набір інструментів, які дозволяють нам

активно передбачати та впливати на проблеми майбутнього, узгоджуючи різні інтереси різних соціальних груп. Методика кожного конкретного Форсайта завжди визначається виходячи з цілей дослідження та його конкретного обсягу. Спектр методів та інструментів, що застосовуються у Форсайті, різноманітний та численний. Найбільша група таких методів та інструментів заснована на знаннях експертів, розробці спеціальних процедур та прийомів роботи з ними. Фактично, Форсайт - це система методів експертної оцінки стратегічних напрямків соціально-економічного розвитку та інновацій, виявлення технологічних проривів, які можуть вплинути на розвиток регіону чи території в середньо- та довгостроковій перспективі. Найпоширенішими є: метод Delphi, критичні технології, розробка сценаріїв, експертні панелі.

Метод «критичної технології», що стосується визначення пріоритетів науково-технічного розвитку у середньостроковій перспективі (як правило, між 3 та 10 роками), на нашу думку, є цікавим для нинішньої України. Зазвичай результатом його застосування є перелік технологій чи напрямів досліджень та розробок, які потребують пріоритетної уваги. На рівні громади такі "критичні технології" безпосередньо пов'язані з ресурсами та проблемами територій. Цей метод чітко визначає науково-технічний розвиток, який може бути використаний у подальшому розвитку. Найчастіше бенчмаркінг використовується для визначення «критичних технологій», тобто порівняння з іншими регіонами, що не тільки визначає рівень розвитку технологій у певному регіоні, але й співвідносить його з рівнем лідерів, визначає ступінь затримки та розробляє стратегію прискорення технологічного розвитку у галузях з високим рівнем інноваційний потенціал.

Можна сказати, що Форсайт як сучасна технологія активно розвивається в середовищі практиків і вчених і має всі підстави бути розшукуваними владою, бізнесом та громадянським суспільством, в тому

числі при розробці програм і стратегій розвитку об'єднаних територіальних громад.

Сьогодні перспективно запровадити систему електронного уряду, яка матиме такі позитивні наслідки для громади: створення комунікаційного інтерфейсу між громадянином та органами виконавчої влади та місцевою владою; надання всіх публічних онлайн - сервісів (реєстрація за місцем проживання, замовлення довідок та інших особистих документів, реєстрація автомобіля тощо); доступ до відповідної інформації, включаючи матеріали публічної бібліотеки; можливість отримати освіту через дистанційне навчання в Інтернеті; отримання термінової та рутинної медичної допомоги та консультацій через електронні комунікації; вільний доступ до об'єктивної та достовірної інформації про діяльність органів виконавчої та місцевої влади та прийняття рішень; контроль за роботою органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та окремих посадових осіб; пошук роботи, в тому числі в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування шляхом відкритих конкурсів з найму на відкриті посади; можливість активної участі у суспільно-політичному житті міста, району чи містечка [3].

Реалізація електронного адміністрування може здійснюватися зверху вниз та знизу вгору. Однак, щоб така система працювала в реальному житті і не імітувала її діяльності, потрібно бажати влади.

Для органів місцевого самоврядування система електронного урядування – це: вдосконалення системи управління, оптимізація структури державного апарату, значне скорочення фінансових та матеріальних витрат, пов'язаних з його утриманням; єдиний безпечний простір для інформаційних ресурсів та робочого процесу між усіма органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування; запровадження системи постійного контролю за ситуацією та розвитком регіону в цілому та окремих районів за

всіма параметрами життєдіяльності міста, області чи міста; підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності регіону; впровадження ефективної системи внутрішнього контролю керівництвом роботи органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, їх підрозділів та окремих посадових осіб; доступ державних службовців у режимі реального часу до необхідної інформації, що належить до їх компетенції, можливість покращити свою кваліфікацію, не залишаючи роботу; інтеграція інформаційних ресурсів та послуг органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування для зміцнення місцевого інформаційного простору; зростаюча довіра мешканців до виконавчої влади, місцевого самоврядування та держави в цілому; більш ефективна взаємодія та співпраця з державними органами зарубіжних країн та міжнародними неурядовими організаціями.

Що стосується бізнесу, то електронне адміністрування означає: підтримку підприємницької діяльності місцевих підприємців, які успішно інтегруються в національний та глобальний економічний простір; створення однієї платформи в регіоні для просування інвестиційних та інноваційних проектів; істотне зниження бюрократії та рівня корупції шляхом передачі державних послуг з доданою вартістю до сучасної онлайн-системи (онлайн-реєстрація та перереєстрація підприємств, надання статистики, звітність, митна декларація тощо); вільний доступ до об'єктивної, достовірної та своєчасної інформації про діяльність органів місцевого самоврядування та самоврядування та прийняті ними рішення; можливість подання всіх процедур звітності до податків та інших онлайн-органів влади через єдиний комунікаційний інтерфейс; публічні, відкриті процедури проведення державних закупівель та тендерів; контроль за роботою органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, а також окремих посадових осіб.

Для багатьох органів місцевого самоврядування використання онлайн-форм спілкування є новим та незвичним. Через відсутність потрібної

технологічної освіти для фахівців місцевого самоврядування, використання сучасних засобів масової комунікації, онлайн-каналів розповсюджених для офіційних соціальних веб-сайтів, їхні сторінки в соціальних мережах не дуже інформативні. На сьогодні два найпопулярніші канали зв'язку в мережі Інтернет – це Інтернет-ресурси та сторінка Facebook. Давайте докладніше розглянемо кожен з них.

Канал: Інтернет-ресурс спільноти

1. Потрібно дотримуватись процедури, викладеної в Законі про діяльність виконавчих ресурсів в Інтернеті. Цю рекомендацію краще "прочитати" перед створенням інтернет-ресурсу, оскільки документ регулює структуру сайту, функції доступності, які повинні бути доступними тощо.

2. Важливо звернути увагу на візуальну стилізацію. Добре, якщо у спільноти вже є фірмові логотипи та кольори, інші візуальні атрибути бренду. Все це можна і потрібно використовувати при розробці сторінки. Якщо соціальний бренд ще не сформований, то потрібно хоча б визначитися зі стилем та розміром шрифту для публікації, продумати кольори та стилі, які будуть спільними для всіх інформаційних продуктів. Це допоможе зробити інтерфейс та зміст сторінки, когерентної між собою, більш приємною для отримання. Атрибути візуального стилю, такі як логотип, необхідні для масштабування обізнаності громади.

3. Слід додати поточні новини. Оптимальна кількість повідомлень на сторінці – до двадцяти на тиждень. Повідомлення можуть мати різний характер: інформування про події / заходи, які відбуватимуться в громаді найближчим часом; інформація та фотографії з подій; новини не лише для ОТГ, а й для району / області / країни.

4. Не забувати регулярно оновлювати документи, опубліковані на сайті. Одне з перших правил – якщо розділ існує, він повинен бути заповнений інформацією або містити повний текст (або посилання на нього), який ви можете завантажити. Деякі періодично оновлені документи

(наприклад, бюджети, плани соціально-економічного розвитку, рішення тощо) повинні бути додані на сайт, коли вони стануть доступними.

5. Необхідно налаштувати вкладку "Контакти" якомога більш інформативно. Перевірити своєчасність конкретних телефонів, електронних адрес, додати карту. Оновити інформацію про своїх посадових осіб, при зміні персоналу. Якщо сайт має форму зворотного зв'язку, слід відповісти на запитувану інформацію. Навіть якщо повідомлення образливе, на нього слід відповісти конструктивно: найкраще запросити автора на діалог, залишивши емоції, щоб знайти спосіб вирішити проблему.

6. Опублікований вміст має бути цікавим цільовим групам. Цільовими групами веб-сайту ОТГ є широка громадськість, представники місцевого бізнесу та інвестори. Потрібно переконатися, що кожен на сторінці може легко знайти потрібну інформацію.

Для громадськості доповіді висвітлюватимуть різні аспекти суспільного життя – від публікацій побутового характеру (наприклад, ремонту мереж водопостачання, які можуть бути пов'язані із запланованим простоем) до змін в економічному та політичному житті.

Підприємцям буде цікаво дізнатися про податкові новини, отримати інформацію про субсидії на розвиток малого та середнього бізнесу та інші можливості.

Канал: сторінка Facebook.

1. На нашу думку краще мати інтернет-ресурс, ніж групу, яка представлятиме спільноту у Facebook. На перший погляд, різниця між групою та сторінкою здається незначною, але після публікації першого допису стає очевидним, що вона публікується з присвоєнням особистої сторінки автора. Це означає, що автор публікації персоніфікований, тобто все під його іменем розглядається як власна позиція. Коментарі та критики також будуть спрямовані до нього. Використання тієї ж сторінки дозволяє розміщувати публікації спільноти (якщо сторінка має відповідну назву).

2. Потрібно уникати дублювання публікацій із сайту спільноти на сайт. Якщо інформація надзвичайно важлива – слід перекласти з офіційного сайту на сайт. Це, по-перше, збільшить трафік веб-сайту, а по-друге, звільнить від зайвих операцій. Цільова аудиторія сайту та сторінок відрізняються соціально-демографічними характеристиками, вони сприймають інформацію по-різному, тому канал повинен бути різним. Це стосується як стилю тексту, так і зовнішнього вигляду.

3. Слід звільнити сторінку від великих текстів. Великі тексти сприймаються погано в соціальних мережах. Тому потрібно окреслити головний пункт якомога коротше. Якщо текст все ще великий - розташувати його в абзаци, відступи, виділити основний текст, використовувати маркери.

4. Необхідно використовувати візуальну графіку. Підтримка надсилання тексту за допомогою тематичного зображення – бажано замінити довгі описи інфографікою. Наприклад, при звітуванні про доходи та витрати за чверть року чи за рік доцільно демонструвати інформацію не графіком, а діаграмою. Переконайтеся, що він чіткий і розбірливий.

5. Про події, які відбулися, слід робити фотозвіт. Є дві чіткі переваги використання сторінки фото події - учасники події будуть на фотографії, а ті, хто не мав можливості побачити, побачать, як все сталося, і не пропустять подію наступного разу.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

Сьогодні керівництво країни все більше усвідомлює необхідність підвищення ефективності державних органів, зокрема у сфері управління інноваційним розвитком територій. Влада старається якомога швидше стабілізувати ситуацію в країні, орієнтуючись на напрями інтеграції інноваційного розвитку Європи. Це особливо важливо на місцевому рівні в

умовах децентралізації влади, реформи місцевого самоврядування та об'єднання територіальних громад, коли зростає роль використання інформаційного спілкування у підтримці діяльності об'єднаних громад.

З розвитком непрямих форм спілкування (через Інтернет, засоби масової інформації) використання традиційних форм прямого спілкування між громадянами та місцевою владою залишається важливим, особливо для невеликих населених пунктів. Тому ефективність використання сучасних форм спілкування та вирішення комунікаційних проблем сприятиме складності вибору та цілеспрямованому використанню відповідних інструментів.

В європейських країнах набула популярності електронна інформаційна система "Електронний уряд", вона дала змогу забезпечувати відкритість діяльності органів державної влади та здійснення конституційних прав громадян на участь в управлінні державними справами, підвищити ефективність діяльності органів державної влади на всіх рівнях. Оформляючи замовлення, кожен громадянин повинен заповнити електронну форму, яка інформує про деталі послуг, необхідних для виконання замовлення, вказавши адресу кореспонденції.

Україна вже використовує інформаційні технології в державному управлінні, але для отримання статусу відкритої публічної влади, українській владі потрібно активно впроваджувати інформаційні технології. Завдяки електронному адмініструванню корупцію можна подолати більшою чи меншою мірою.

На підставі вищезазначеного, на наш погляд, можемо надати наступні рекомендації:

1. Необхідно розробити та затвердити Національну програму розвитку інформаційного суспільства, яка повинна враховувати реальні проблеми сучасності, а також глобальні тенденції розвитку.

2. Забезпечити розробку механізму, який забезпечить здатність

державного апарату всебічно розглядати процеси формування інформаційного суспільства, а також формувати політичну волю в країні до реалізації Національної програми розвитку інформаційного суспільства України.

3. Розробити план дій щодо впровадження електронних послуг як для бізнесу, так і для населення.

4. Для підтримки людського потенціалу ІТ необхідно створити в Україні відповідні умови для розвитку програмної галузі.

Перспективною є технологія форсайт, яка тільки починає використовуватися в Україні, але з кожним роком стає все більш популярною. Професійні та популярні публікації все частіше знаходять публікації на цю тему. Важливою частиною Форсайта є створення мережі висококваліфікованих та зацікавлених експертів у її впровадженні. Саме ці мережі експертів, що складаються з представників влади, бізнесу, громадських організацій та вчених, здатні сформулювати адекватну відповідь на політичні, економічні, соціальні та інші виклики.

Цікавим є метод «критичної технології», що стосується визначення пріоритетів науково-технічного розвитку у середньостроковій перспективі. Зазвичай результатом його застосування є перелік технологій чи напрямів досліджень та розробок, які потребують пріоритетної уваги. На рівні громади такі "критичні технології" безпосередньо пов'язані з ресурсами та проблемами територій. Цей метод чітко визначає науково-технічний розвиток, який може бути використаний у подальшому розвитку.

Можна сказати, що Форсайт як сучасна технологія активно розвивається в середовищі практиків і вчених і має всі підстави бути розшукуваними владою, бізнесом та громадянським суспільством, в тому числі при розробці програм і стратегій розвитку об'єднаних територіальних громад.

Для багатьох органів місцевого самоврядування використання онлайн-форм спілкування є новим та незвичним. Через відсутність потрібної технологічної освіти для фахівців місцевого самоврядування, використання сучасних засобів масової комунікації, онлайн-каналів розповсюджених для офіційних соціальних веб-сайтів, їхні сторінки в соціальних мережах не дуже інформативні. На сьогодні два найпопулярніші канали зв'язку в мережі Інтернет – це Інтернет-ресурси та сторінка Facebook.

Загальні висновки

Ефективність комунікацій органів місцевого самоврядування із засобами масової інформації залежить від низки чинників – таких, зокрема, як інформаційне забезпечення, креативний потенціал, фахова компетентність персоналу, його здатність до розвитку тощо. Аналіз сучасного стану інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування України свідчить про те, що кваліфікованість працівників в апаратах ОТГ є найважливішою проблемою, що потребує вирішення. Ці обставини вимагають від службовців, відповідальних за інформаційний напрям, не лише постійного підвищення рівня знань, а й врахування особистісних, індивідуальних особливостей і закономірностей їхніх взаємовідносин, взаємодії у колективах, уміння працювати з усіма верствами населення. Тому, безумовно, без спеціально підготовлених кадрів в об'єднаних територіальних громадах, фахово готових до повсякденної копійки роботи з розв'язання місцевих проблем, місцеве самоврядування у сучасному розумінні неможливе. І саме тому, проблема кадрового забезпечення органів місцевого самоврядування професійним персоналом є важливою потребою сьогодення. Інформаційна політика у розрізі новостворених об'єднаних територіальних громад виступає одним із чинників підвищення результативності адміністративних та управлінських процесів, а також забезпечує контроль за діяльністю органів влади та органів місцевого самоврядування.

Для багатьох органів місцевого самоврядування використання онлайн-форм спілкування є новим та незвичним. Через відсутність потрібної технологічної освіти для фахівців місцевого самоврядування, використання сучасних засобів масової комунікації, онлайн-каналів розповсюджених для офіційних соціальних веб-сайтів, їхні сторінки в соціальних мережах не дуже інформативні.

При дослідженні процесу створення інформаційних продуктів в об'єднаних територіальних громадах ми показали специфіку проведення інформаційної роботи будь-якої місцевої громади, визначили, яка інформація має бути відкрита, а яка конфіденційна для громади. Визначення процесу організації діяльності інформаційного відділу в Тернопільській районній раді зумовило того, які інформаційні продукти можуть бути поширені в об'єднаних територіальних громадах, та які з них є найдієвіші, і хто їх повинен забезпечувати комунікації в апаратах ОТГ.

Однією з основних проблем приховування висвітлення інформації органами місцевого самоврядування є непрозорість призначень на посади. Орган місцевого самоврядування періодично приймає нових працівників на існуючі або новостворені посади, важливо висвітлювати публічну інформацію про всі вакантні посади в органах місцевого самоврядування та про умови, за яких будуть обрані кандидати. Стаття 15 Закону України "Про доступ до публічної інформації" зобов'язує розкривати таку інформацію громадськості.

Відділ інформаційно-аналітичної роботи Тернопільської районної ради організовує свою діяльність шляхом взаємодії зі структурними підрозділами управління районної ради з питань, що належать до її компетенції; бере участь у роботі робочих груп, нарад, конференцій, семінарів тощо; проводить відомчі стажування для обміну досвідом та підвищення професійного рівня; використання сучасних інформаційних технологій, використання існуючих, упорядкування та створення власних баз даних; складання поточних та майбутніх планів роботи та контроль за їх виконанням. Діловодство відділу інформаційно-аналітичної роботи здійснюється відповідно до номенклатури справ.

Структура відділу інформаційно-аналітичної роботи, кількість працівників та Положення про відділ інформаційно-аналітичної роботи, посадові інструкції працівників ради затверджуються головою районної ради.

Проаналізувавши інформаційне поле Тернопільської районної територіальної громади, виявили, як громада співпрацює з жителями ОТГ. Через аналіз споживання інформації сільським населенням, можна зробити висновки, що спектр інформаційного поля Тернопільської громади покритий в більшій мірі друкованими засобами масової комунікації, як наприклад газета «Подільське слово». Це стало наслідком відсутності доступу до мережі Інтернет в значній частині сільського населення.

Специфіка творення інформаційної політики в громадах на сучасному етапі є надважливою, адже вона покликана налагодити комунікацію між владою і громадою, завдяки її впровадженню у сільських та міських об'єднаних територіальних громадах. Варто зауважити, що розвиток засобів масової комунікації потребує додаткового наукового та практичного дослідження, адже знаходиться на ранньому етапі свого розвитку.

Оскільки у більшості об'єднаних громад є суттєві проблеми із професійними кадрами, котрі не мають відповідної філологічної, журналістської чи видавничої спеціальності, питання розвитку інформаційної політики в громадах є надважливим.

Список використаної літератури

1. Закон України „Про інформаційну відкритість органів державної влади та вищих посадових осіб України” (проект). Режим доступу: [<http://www.rada.kiev.ua>]
2. Закон України „Про електронний документ та електронний документообіг”. Режим доступу: [<http://www.rada.kiev.ua/laws>]
3. Закон України „Про діяльність у сфері інформатизації” (проект). Режим доступу: [<http://www.rada.kiev.ua>]
4. Закон України „Про інформацію” від 2 жовтня 1992 р. - №2657-ХІІ Режим доступу: [<http://www.rada.kiev.ua/laws>].
5. Закон України „Про захист персональних даних” (проект) Режим доступу: [<http://www.rada.kiev.ua>].
6. Закон України „Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, N 35, ст.256)
7. Закон України „Про внесення змін до Закону України „Про авторське право і суміжні права” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, N 43, ст.214)
8. Закон України „Про Концепцію Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу” від 21 листопада 2002 р. - №228-ІV // Законодавство України: Комп’ютерна бібліотека „Інфодіск”.
9. Закон України „Про науково-технічну інформацію” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1993, N 33, ст.345) (Вводиться в дію Постановою ВР N 3323-ХІІ (3323-12) від 25.06.93, ВВР, 1993, N 33, ст.346)
10. Закон України „Про Національну програму інформатизації” (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1998, N 27-28, ст.181).

11. Закон України „Про телекомунікації” (проект). Режим доступу: [<http://www.rada.kiev.ua>]
12. Указ Президента України „Про деякі заходи щодо захисту державних інформаційних ресурсів у мережах передачі даних” (від 24 вересня 2001 року № 891/2001 (891/2001)).
13. Указ Президента України „Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади” (м. Київ, 01 серпня 2002 року, № 683/2002).
14. Постанова Кабінету Міністрів України Міністрів України від 24 лютого 2003 р. № 208 „Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи „Електронний Уряд”.
15. Виконавча влада в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. Н.Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 128 с.
16. Григор О.О. Е-Європа – пріоритетний напрямок побудови інформаційного суспільства Європейського Союзу // Статистика України. – 2002. - № 4 (19). – С. 66-69.
17. Григор О.О. Економічний потенціал країни на шляху до створення інформаційного суспільства // Теорія і практика перебудови економіки: Матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (Черкаси, 25-27 листопада 2002 р.) / Відповід. ред. В.І.Хомяков. – Черкаси: ЧДТУ, 2002. – С. 38-40.
18. Григор О.О. Європейський досвід побудови інформаційного суспільства // Державне управління в умовах інтеграції України в Європейський Союз: Матеріали наук.-практ. конф. // За заг.ред. В.І.Лугового, В.М.Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – С. 359-361.
19. Д. А. Терещенко Організаційно-правовий супровід комунікаційної діяльності місцевих органів влади: дис. ... кандидат наук з державного управління: 25.00.02 / Діна Акремівна Терещенко; Вид Харкова. - Харків, 2009. - 207 с

20. Державне управління: основи теорії та організації: підручник. / Вт 2 томи / Т. 1 / За ред. В. А. Козбаненко. - Ред. 2. із змінами та доповненнями. - М.: «Статут», 2002. - 366 с.
21. Джундюк В. Б. Ефективність громадських організацій: [моногр.] / В. Б. Джундюк. - Х.: Гаррі УАДУ «Майстер», 2003. - 236 с.
22. Електронний уряд для початківців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://24tv.ua/special/egovernment/> – Назва з екрану.
23. Європейський вибір: Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки. Послання Президента України до Верховної ради України. Режим доступу: [<http://www.kuchma.gov.ua/main/>]
24. Європейський досвід нормативно-проектного забезпечення розвитку інформаційного суспільства: висновки для України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Gnatyuk59546.pdf>.
25. Закон України "Про інформацію" // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 48. - ст. 650.
26. Зарубіжний досвід побудови електронного уряду / Горячківська М.О., Ручинська Н.С. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://globalnational.in.ua/issue-19-2017/27-vipusk-19-zhovten-2017-r/3374-goryachkovska-m-o-ruchinska-n-s-zarubizhnij-dosvidpobudovi-elektronnogo-uryadu>
27. Звіт "е-Україна (підготовлений Радою експертів Всеукраїнського Фонду „Інформаційне Суспільство України” під керівництвом провідного експерта Андрія Колодюка) Режим доступу: [www.isu.org.ua].
28. Інформаційно-аналітичне забезпечення місцевих органів влади: посібник. інструмент / [В. М. Дрешпак, Т. М. Брюс, О. В. Тинкован та ін.] / Усього. редактор В. М. Дрешпак. - Д.: Дріду Наду, 2007. - 160 с

29. Климанська Л. Д. Соціально-комунікаційні технології в політиці: секрети політичної «кухні»: монографія / Л. Д. Климанська. - Львів: вид. Національний технологічний університет у Львові, 2007. - 332 стор
30. Ковалевський В.О. Українське інформаційне суспільство у свідомості державних службовців // Вісник Української Академії державного управління при Президентові України. - № 4. - 2002. - С. 301-305.
31. Конституція України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 серп. 2008 р. :(відповідає офіц. текстові). –К. : –40-43с. –(Кодекси України).
32. Концептуальні засади розвитку електронного урядування в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/Kontseptualni-zasadi-rozvitku-elektronnogouryaduvannya-v-Ukrayini.pdf>.
33. Линьов К.О. Інформаційне забезпечення державного управління та державної служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.centre-kiev.kiev.ua/bib/files/nmm/IZ16.pdf>.
34. Луговий В. І. Десять років становлення (досвід досліджень, розробок і впроваджень у сфері державного управління) / В. І. Луговий. –К. : Вид-во НАДУ, 2005. –156-179
35. Малиновський В. Я. Державне управління: підручник. інструмент / В. Я. Малиновський. - Луцьк: Волинь. стан. ім. Лесі Українки, 2000. - 558 с.
36. Мельник А.Ф. Управління державними установами та організаціями: навч. інструмент / [А. Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, Н. М. Кривокульська] / За ред. А. Ф. Мельник. - Київ: ВД Професіонал, 2006. - 464 с.
37. Пахнін М. Л. Вплив інформаційного суспільства на розвиток системи публічного управління» / М. Л. Пахнін // Теорія та практика

державного управління. – 2015. – Вип. 4 (51). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2015-4/doc/1/09.pdf>.

38. Пісоцький В. Польський досвід формування комунікативного простору територіальної громади з використанням засобів мережі Internet / Володимир Пісоцький // Актуальні проблеми європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України : матеріали 9-ї регіональної наук.-практ. конф., 17 трав. 2012 р., м. Дніпропетровськ. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2012. – С. 115–117.

39. Про проект постанови Кабінету Міністрів України "Про створення електронної інформаційної системи "Електронний уряд України". Режим доступу: [http://www.stc.gov.ua/_info/]

40. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 вересня 2017 р. № 649-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-p>.

41. Програма “Електронна Україна” (проект). Режим доступу: [http://www.stc.gov.ua/_info/]

42. Управління зв'язками з громадськістю: підручник. / [під комюніке Комаровський В.С.]. - М .: Видавництво РАГС, 2003. - 400 с.

43. Ф.І. Шарков Політичний консалтинг (спеціалізаційний курс "Консалтинг з зв'язків з громадськістю"): підручник. допомога / Ф.І. Шарки. - М .: Видавничо-комерційний кооператив «Дашков і К», 2004. - 460

44. Хмара К. Об'єднання територіальних громад у контексті пропозицій відповідного проекту Закону України / К. Хмара, Ю. Шаров // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук.пр. – 2013. – Вип. 3 (18). – С. 267 – 275.

45. Хіменко О. Розвиток інноваційної інфраструктури, наукових та технологічних парків для забезпечення реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності : виступ на засіданні Громадської ради при

Державному агентстві України з інвестицій та інновацій / О. Хіменко // Державне агентство України з інвестицій та інновацій, 8 вересня 2009 р. – Режим доступу : <http://in.ukrproject.gov.ua/index.php...1539>.

46. Хміль Ф. І. Управління персоналом / Ф. І. Хміль. – К. : Академвидав, 2006. – 488 с.

47. Центр управління знаннями «Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку». – Режим доступу : <http://rozvytok.in.ua>.

48. Центри надання адміністративних послуг: створення та організація діяльності : практ. посібн. ; вид. 2-ге, доповн. і доопрац. / Бригілевич І. І., Ванько С. І., Загайний В. А. та ін. ; за заг. ред. Тимощука В. П. – К. : СПД Москаленко О.М., 2011. – 432 с.

49. Черкасов А. Сравнительное местное управление: теория и практика/ А. Черкасов. – М. : Форум – Инфра-М, 1998. – 168 с.

50. Чикаренко І. А. Формування системи управління інноваційним розвитком територіальних громад : монографія / І. А. Чикаренко. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2014. – 338 с.

51. Шаров Ю. П. Міжнародні практики громадського моніторингу надання публічних послуг / Ю. П. Шаров, Т. В. Маматова // Аспекти публічного управління. – 2013. – № 2 (2). – С. 69 – 76.

52. Шаров Ю. П. Муніципальні послуги: шлях до високої якості : монографія / Ю. П. Шаров, Д. В. Сухінін. – Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2008. – 136 с.

53. Шаров Ю. П. Проектний підхід в управлінні розвитком та співробітництвом укрупнених територіальних громад / Ю. П. Шаров, Д. Г. Безуглий // Аспекти публічного управління : збірн. наук. пр. – Д. : ДРІДУ НАДУ. – 2015. – № 9. – С. 64 – 70.

54. Шаров Ю. П. Реформа місцевого самоврядування: проблемні аспекти / Ю. П. Шаров // Аспекти публ. упр. – 2014. – № 5 – 6 (7 – 8). – С. 81 – 87. 271

55. Шаров Ю. П. Стратегічне планування в муніципальному менеджменті: концептуальні аспекти : монографія / Ю. П. Шаров. – К. : Видво УАДУ, 2001. – 302 с.

56. Шаров Ю.П. Демократичні зміни в публічному управлінні: програмно-цільова ідеологія здійснення / Вісн. Акад. митної служби України., Сер. «Державне управління. – 2010. – Вип. 1. – С. 33 – 38.

57. Шаров Ю.П., Кравченко В.В., Газізова О.С. До питання щодо розробки Концепції муніципальної кадрової політики в Україні // Проблеми формування добродійного належного врядування. – К.: Атіка, 2008. – С. 307 – 314.

58. Шахрай В. М. Громадянська компетентність особистості як проблема сучасного суспільства / В. М. Шахрай // Український соціум. – 2008. – №2 (25). – С. 123 – 134.

59. Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» (DESPRO). – Режим доступу : <http://despro.org.ua>. – Назва з екрану.

254. Шпекторенко І. Компетентнісний підхід у щорічному оцінюванні професійної культури державного службовця / І. Шпекторенко, Н. Сидоренко // Публічне адміністрування: теорія та практика [Електронний ресурс]. – Д. : ДРІДУ, 2009. – Вип. 1 (1). – Режим доступу : <http://www.dbuara.dp.ua/zbirnik/2009-01/index.html>.

60. Шевчук О.Б., Голобуцький О.П. E-Ukraine. Інформаційне суспільство: бути чи не бути. – К.: ЗАТ “Атлант UMS”, 2001. – 104 с.

61. Як провели реформу адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування у Латвії. – Режим доступу : <http://www.csi.org.ua/yak-provely-reformu-administrativno-t/>. – Назва з екрану.

62. Якименко О. Наука передусім повинна працювати на результат / Олександр Якименко // Дзеркало тижня. Україна, 2013. – 12 липня. – № 26.

63. Ярмистий М. Проблеми розвитку системи підвищення кваліфікації працівників місцевих органів державної влади та посадових осіб

органів місцевого самоврядування / М. Ярмистий // Режим доступу : <http://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j...Yj2zMrcSWXertRAxKlhJw>.

64. Ярова І. В. Модель механізму антикризового управління в адміністративно-територіальному утворенні / І. В. Ярова, Ю. П. Шаров // Аспекти публічного управління : зб. наук. пр. – Д. : ДРІДУ НАДУ, 2014. – № 8 (10). – С. 76 – 83.

65. Брич В. Я., Борисяк О. В. Інноваційні технології формування персоналу підприємств в умовах оптимізаційного розвитку. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія “Економіка”. 2017. Вип. 2 (50). С. 172-179.

66. Брич В. Я., Колодницька О. З. Людські ресурси як чинник забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Інноваційна економіка. № 4. 2015. С.72-76.

67. Брич В. Я., Смачило І. І. Соціальна відповідальність вітчизняних підприємств //Технологический аудит и резервы производства. – 2014. – Т. 5. – №. 2. – С. 36-39.

АНОТАЦІЯ

Дашкевич В.Я. Комунікації органів місцевого самоврядування із засобами масової інформації. – Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 029 – Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, освітньо-професійна (наукова) програма – Документознавство та інформаційна діяльність, Тернопільський національний економічний університет, Тернопіль, 2019.

В роботі показано специфіку проведення інформаційної роботи місцевої громади. Висвітлено переваги використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах з урахуванням Європейського досвіду. Висвітлено напрямки удосконалення використання інформаційних комунікацій в об'єднаних територіальних громадах. Проаналізовано форми роботи зі ЗМІ, які широко практикуються органами місцевого самоврядування Тернопільської районної ради.

ANNOTATION

Dashkevich V.Y. Communications between local government administrations and mass media. – Manuscript.

Doctoral studies for the education level "Master" with the title 029 – Information, library and archival affairs, educational and professional (scientific) program – Documentation and information activity, Ternopil National Economic University, Ternopil, 2019.

The work shows the specifics of carrying out information work of the local community. The advantages of using information communications in the united territorial communities are considered in the light of the European experience. The directions of improving the use of information communications in the united territorial communities are highlighted. Forms of work with mass media widely practiced by local self-government bodies of Ternopil district council are analyzed.